

6 • 2020

Offisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

- Giv akt!
- Leserinnlegg
- Internasjonale nyheter
- Pensjon

JENS OG RUNE — GJENVALGT SOM LEDER OG NESTLEDER BFO!

• BFO om LTP og Svendsenutvalget • Elendige boligforhold for befalet! • Langtrekkende luftvern nå!

K2 : Neste generasjons stridsvogn er klar for konkurransen

K2 er en av de mest avanserte stridsvognene i verden. Den nyutviklede stridsvognen er basert på banebrytende teknologi. Bruken av velprøvd og moderne europeisk og koreansk teknologi gir stridsvognen det høyeste nivået av beskyttelse, ildkraft og mobilitet.

K2 er optimalisert for ethvert miljø - spesielt fjellområder. Dette, kombinert med det moderne designet til K2, gjør denne stridsvognen til det beste valget da den også har en levetid på mer enn 30 år med stabil og pålitelig logistikk. Samtidig kan Norge se frem til økt produksjon i egen forsvarsindustri.

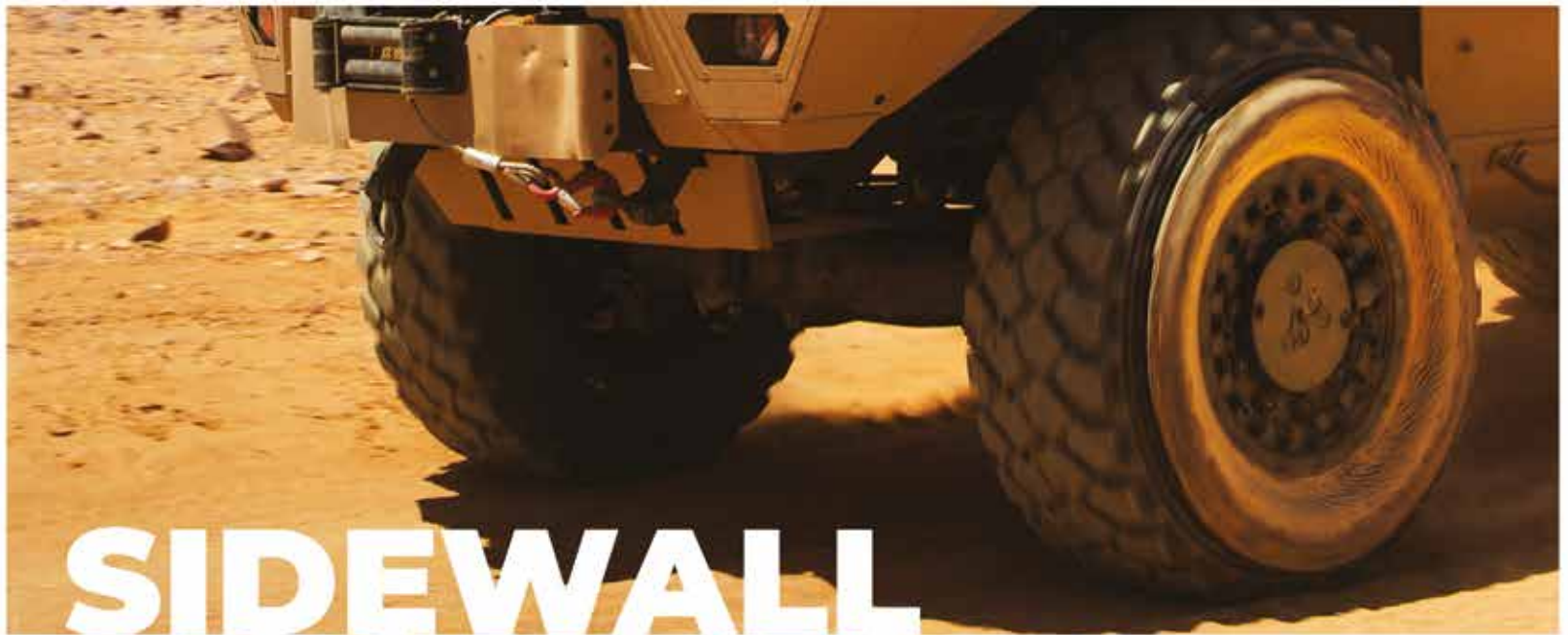
Norge må anskaffe nye stridsvogner gjennom åpen konkurranse. Ved å teste de forskjellige stridsvognene mot hverandre under norske forhold, får Norge et klart og tydelig bilde av hvilken stridsvogn som best møter Norges behov.

K2 er klar for konkurransen.

HYUNDAI
Rotem

SIDEWALL PROTECTION

TIRE SAVER SHIELD™

Hutchinson's Tire Saver Shield™ is constructed for use in extreme operating conditions. The product is suitable for underground and open-pit mining, port operations, steel industry, precast concrete, construction, oil and gas, quarry and demolition applications.

Tire Saver Shield™ is made from a reinforced elastomer material ensuring maximum protection from hazards that compromise the tires vulnerable sidewall. This barrier provides penetration resistance against sharp-edged foreign objects.

BENEFITS OF USING HUTCHINSON'S TIRE SAVER SHIELD™

- Protects the tire sidewall from cuts and impacts
- Mirrors the sidewall profile at varied tire operating pressures
- No effect on the operating temperature of the tire
- Robust and affordable alternative to tire chains
- Safe, secure, and certified mounting methods
- Easy to install and maintain

QUICK AND EASY MOUNTING METHODS

- The Tire Saver Shield is easily mounted on certified flange with integrated mounting ring for three-piece wheel
- Lug Nut Protector with certified integrated mounting ring for use on Class V forklifts
- OTR Wheel Engineering can supply one-piece wheels with certified integrated mounting ring

The Tire Saver Shield™ is easy to mount and dismount.

The Tire Saver Shield™ mounts directly to the attached mounting ring.

The Lug Nut Protector provides added protection.

OTR Wheel can integrate the mounting ring or pattern to your wheels.

Offisersbladet

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPP

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon 23 10 02 20

E-post: post@bfo.no - Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO

E-post: Offisersbladet@bfo.no

Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 20

E-post: mona.audne@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund-Stat

ANNONSESALG:

E-POST: offisersbladet@bfo.no

Mobil: 928 14 251

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punktpricke@me.com

Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

CV9030N stormpanservogn med Remote Weapon Stations fra Telemat bataljon under taktisk tilbakeflytting under vinter øvelsen Cold Response 2020.

Foto Torbjørn Kjosvold

REDAKSJONEN AVSLUTTET:

26. november 2020

(Bekreftet opplag 1. halvår 2020 - 10.400)

UTGIVELSESPLAN 2020:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
Nr 1 februar	5. februar	19. februar
Nr 2 april	26. mars	16. april
Nr 3 juni	28. mai	11. juni
Nr 4 august	13. august	27. august
Nr 5 oktober	1. oktober	15. oktober
Nr 6 november	19. november	3. desember

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

facebook.com/bfo.no

twitter.com/bfo12

instagram.com/bfo12

I disse tider med corona-restriksjoner

Nå sitter jeg på åttende måneden og jobber fra hjemmekontor på grunn av pandemien, med smittefare i BFOs sekretariatet i Oslo, og på offentlig kommunikasjon. Det er kanskje ikke verst for meg, for jeg får ro i heimen til mitt skrivearbeid. Verre er det for de som har jobber som krever tilstedeværelse og omgang med mange mennesker. Frem til i det siste har jeg heldigvis fått anledning til avdelingsbesøk og reportasjer, men nå ble det brått slutt. Jeg rakk å få med meg besøk hos Finnmark Landforsvar (FLF) og Porsanger bataljon, men så var det brått slutt!

Garnisonen i Sør-Varanger (GSV) var som en del av FLF den neste på listen, når storartikkelen om FLF skulle skrives til denne utgaven. På grunn av ytterligere innstramming av corona-tiltakene, måtte sjef GSV kansellere mitt besøk i november. GSV må derfor få god plass i utgave 1/2021. Forsvaret har også fått føle denne pandemien. Flere leire har hatt utbrudd av smitte, og karantenetiltak har blitt iverksatt. Setermoen hadde en periode over 1000 i karantene. Flere øvelser i Forsvaret har blitt kansellert, og i beste fall redusert. La oss håpe at vi kommer oss igjennom dette og kan gjenoppta normal aktivitet så raskt som mulig. Vaksine er én ting, men viktigst av alt er at hver og en av oss overholder de retningslinjer som FHI og Regjeringen gir.

I denne utgaven finner dere som vanlig litt av hvert som kan være av interesse. Alt fra gjennomført BFO-kongress, BFOs kommentarer til Langtidsplan for Forsvaret og Svendsenutvalgets rapport, sak om FLF, Russisk hacking, til dårlige boforhold for befal. Legg forresten merke til det skarpe innlegget i «Giv Akt!» spalten! Med en plastet desemberutgave trygt ute hos dere, sammen med Forsikringsbrosjyren og lønnsfolderen, kan jeg la førjulstiden senke seg, samtidig som jeg reflekterer over hvor heldig og privilegert jeg har vært, som har fått være redaktør av Offisersbladet i 20 år.

Til slutt vil jeg ønske dere alle en riktig God Jul & et Godt Nytt År!

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

KONGSBERG

ONE SYSTEM

- TO GROW WITH

MIX OF MISSILES

- FOR MISSION FLEXIBILITY

EVOLUTION CONTINUES

- APPROACHING FULL SPECTRUM AIR DEFENCE

AIM-120 AMRAAM

AMRAAM Extended Range (ER)

AIM-9X Sidewinder

www.kongsberg.com

NASAMS
Air Defence System

faste saker:

Redaktøren: I disse tider med corona-restriksjoner

Litt av hvert

BFO leder

Giv akt!

Hva skjer?

BFO Ung/KAFO

Pensjonssidene

Leserinlegg

Tilbakeblikk

Kjekt å ha!

Filmanmeldelse

10 gode grunner til å være medlem i BFO

Medlemsfordeler

Internasjonale nyheter

5

12, 24, 60

26

27

28

38

42

44

48

52

54

62

64

66

56-57

50-51

22-23

artikler:

Historisk BFO-kongress

Høringsnotat

LTP – Forsvarssjefens mening

Uholdbare boforhold

Sats på langtrekkende luftvern nå!

En av tidenes største trusler for vestlige krigsfartøy?

Vesten og Norge – slår tilbake mot russisk hacking

Total Defence Group

USS Seawolf – en helt spesiell ubåt

8

14

16

18

22

40

50

56

58

8-11

Historisk BFO-kongress

Fra leder BFO Jens Jahres åpningstale.

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen taler til Kongressen.

BFOs 11. ordinære kongress 2020, ble på mange måter historisk. For det første ble den sterkt utsatt på grunn av Covid-19 restriksjoner, og så gjennomført digitalt. Det ble også første gang i historien at leder og nestleder blir gjenvalgt for en tredje kongress-periode.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Allerede dagen før kongressens første dag, var BFOs hovedstyre, regionrepresentanter, redaksjonskomitéen og sekretariat på plass for å gjøre de nødvendige forberedelsene. Gjennomgang og testing av de digitale løsningene sto sentralt. Firmaet JCP var leid inn for at lyd, lys og digitale systemer skulle gå sømløst, et oppdrag de løste på en utmerket måte.

PÅ KONGRESSENS FØRSTE DAG

Med to tredjedeler av delegatene pålogget digitale plattformer rundt omkring i kongeriket, ønsket Jens velkommen til BFOs 11. Ordinære kongress 2020. Kongressen sendte sin ærbødige hilsen til H M Kongen fra Kongress-lokalet. De som har gått bort siden forrige kongress, ble minnet med ett minuts stillhet.

Nestleder BFO Rune Rudberg var konferansier og leste opp Hovedstyrets oppsummering av kongressperioden. Så ble beretningen for kongressperioden gjennomgått kapittel for kapittel,

uten kommentarer fra delegatene, og dermed godkjent. Regnskapet for perioden ble gjennomgått av leder BFO Jens Jahren. Den viste en solid økonomi, og ble godkjent.

Forsvarssjef general Eirik Kristoffersen ankom kongressen, og holdt en manusfri tale, der han blant annet presiserte sine fire prioriteter:

- Respekt Ansvar Mot
- En sterk beredskap innenfor de rammene vi har fått. Volum og utholdenhet.
- Evnen til samvirke nasjonalt og internasjonalt. Støtte hele samfunnet.
- Utvikling - må hele tiden søke å utvikle oss. Alle må involveres i dette.

Han presiserte her at arbeidstakerorganisasjonene er en viktig del for å klare dette, før han kommenterte LTP'en, og konkluderte med å si at den er gjennomførbar, så lenge Stortinget/Regjering følger opp bevilgningene i årene som kommer. Kristoffersen gjentok også sitt tidligere budskap at vi må ha samme organisering i fred-krise-krig. Forsvarssjefen avsluttet med å

ønske lykke til med kongressen, og BFOs videre arbeid.

Erik Kollerud leder YS hilste kongressen digitalt, med en meget god tale. Kollerud snakket blant annet om trepartssamarbeidet, dagens trusselbilde, den store og vanskelige omstillingen Forsvaret gjennom tiår har stått i. Leder YS uttrykte ønske om en positiv videreutvikling av Forsvaret, med søkelys på Forsvarets viktigste ressurs, nemlig personellet.

Leder BFO Jens Jahren som i sin tale til Kongressen uttrykte glede over at en digitalt gjennomført kongress på grunn av corona-restriksjonene, likevel blir en fullverdig kongress. BFO er i vekst, sa en stolt leder. Også Jahren kom inn på LTP'en og de grundige kommentarene BFO har hatt som innspill i prosessen. Han understreket at BFO alltid har hatt et sterkt fokus på personellet. Å få belyst viktigheten av en bedre fag- og funksjonsutdanning, har også vært viktig for BFO. Jahren kommenterte også viktigheten av et fungerende trepartssamarbeid, og kom

Jens Jahren og Rune Rudberg er glade for å bli gjenvalgt som henholdsvis leder og nestleder BFO. De er klare for innsats i tre nye år.

også innom temaer som dårlig boforhold for befall, lønn/tilleggsutfordringer, kringelen om grunnlags beregning for pensjon, samt KKT-prosjektet. Det er vanskelig å gå i detalj i denne artikkel, men talen ligger ute på BFOs Facebook-side. Jahren konkluderte med at det er nødvendig med god hverdagsforvaltning!

BFOs HEDERSPRIS

I år ble BFOs Hederspris tildelt Rune Pettersen!

Hedersprisen tildeles enkeltpersoner som har opptrådt, handlet eller utvist et engasjement av en slik art at det er å betrakte som fremragende.

Årets prisvinner har vært BFO-medlem siden 1985 og beskrives som en dedikert mann som sjonglerer rollen som familiemann, jobb og tillitsvalgsrollen på en imponerende måte. I BFO beskrives prisvinneren som en lojal, positiv og empatisk person. Han har lang og bred erfaring, har hatt og har en rekke BFO-tillitsverv. Dette gjør at han er i stand til å finne løsninger på de fleste situasjoner som tillitsvalgt og som medmenneske.

Prisvinneren er uredt og med en røst som taler fra hjertet. Han er et forbilde for oss alle. Vi gratulerer Rune Pettersen!

BFOs «GYLNE BLINK»

Dette er en anerkjennelse og tildeles internt fra kollegaer og da BFOs personalforening. I år ble den tildelt forhandlingsleder Lars Omberg, for hans omtanke og raushet for medlemmer og kollegaer, og ikke minst sitt gode humør. Lars har vært forhandlingsleder en årrekke, og kjennetegnes for sin faglige dyktighet. Prisen har også et humoristisk tilsnitt, der det på plaketten står at prisen også tildeles for høy sigarføring, og at prisvinneren med sitt nærvær eller sitt blotte fravær, har bidratt til almen forlystelse. Latter i salen ble det også da leder av personalforeningen Grethe Bergersen spøkte med at Lars alltid avslutter en samtale med hadet, hadet, hadet!

KONGRESSENS ANDRE DAG

Leder BFO Jens Jahren startet kongressens andre dag med å lese opp H M Kongens hilsning til kongressen! Tradisjonen tro ble det navneopp-

rop, for å se om alle delegatene var koblet på det digitale systemet. Denne dagen gikk til behandling og votering på innmeldte saker. Temaer var BFOs medlemssystem, BFOs kommunikasjonsstrategi, samt BFOs prinsipp- og handlingsprogram. Voteringene ble litt vanskeligere denne gang, i og med at de fleste delegatene deltok på den digitale overføringen, også de i utlandet i forskjellige tidssoner. Det ble en lengre debatt om hvordan man skulle votere, og i hvilken grad delegatene fikk tilstrekkelig informasjon før avstemming. Tidsskjemaet sprakk noe, og det ble en avkortet lunsj for å ta inn litt tid. Forslag til en bedre kommunikasjonsstrategi og en justering/forbedring av vårt medlemssystem ble vedtatt.

PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

BFOs Prinsipp- og Handlingsprogram er et viktig dokument for kommende kongressperiode. Det handler om BFOs verdier, hva BFO skal stå for og jobbe for/med i kommende kongressperiode. Det var overraskende få kommentarer

Hedersprisvinner 2020 Rune Pettersen.

Avansert teknologi må til for å gjennomføre en digital kongress.

BFOs presse og redaksjonskomitee i fullt arbeid.

Dirigentene Laila Kvammen Lie og Stig Taraldsen sjekker den digitale overføringen.

under gjennomgangen punkt for punkt, noe som tyder på at BFOs hovedstyre har gjort en grundig jobb. Hovedstyrets fremlagte forslag ble vedtatt med små justeringer.

VEDTEKTER

Under gjennomgangen av BFOs vedtekter, kom det noen mindre endringsforslag som med noen justeringer ble vedtatt. Vedtektsendringer krever 2/3 dels flertall.

KONGRESSENS SISTE DAG

På kongressens siste dag måtte kongressen starte med gjennomgang av økonomiplan, som det ikke ble tid til dagen før. Jens Jahren ledet gjennomgangen avsnitt for avsnitt. Den viste at BFOs økonomi og økonomistyring er meget solid. Det ble derfor ingen stor debatt, og ble vedtatt godkjent av Kongressen.

ALLTID SPENNING RUNDT VALG

Så var det tid for den store avslutningen, nemlig valg av leder, nestleder og hovedstyre med valgkomité. Tore Kvalvik i valgkomiteen gikk meget grundig gjennom valgkomiteens innstilling, med bilder av alle de innstilte, med tjenestebakgrunn og BFO-erfaring.

Det fremkom ingen forslag om motkandidater, og innstillingen til hvem som i neste kongressperiode skal sitte i Hovedstyret ble vedtatt.

Og sist, men ikke minst ble Jens Jahren og Rune Rudberg gjenvalgt som leder og nestleder.

De ble dermed historiske, for det har i BFOs historie ikke skjedd før, at leder og nestleder har blitt gjenvalgt for en tredje kongressperiode! Stående applaus i salen, og der ute ifra det digitale rom. Det tyder jo på at politisk ledelse i BFO har gjort en meget god jobb.

KONGRESSEN TO DIRIGENTER

En svært viktig funksjon under en kongress er dirigentene. De styrer og leder gjennom hele kongressen. I år var det nok mer utfordrende en tidligere kongresser, da over to tredjedeler av delegatene deltok digitalt. De to dirigentene Laila Kvammen Lie og Stig Taraldsen, klarte imidlertid dette på en utmerket måte, med god teknisk hjelp fra firmaet JCP, som hadde det teknologiske ansvaret gjennom hele kongressen. Hyppige pauser var en suksessfaktor, også med tanke på alle delegatene som fulgte kongressen på små PC-skjermer.

RESOLUSJONER

Tradisjonen tro ble kongressen avsluttet med å vedta resolusjoner. Følgende resolusjoner ble vedtatt:

1. Uholdbar bolig- og kvartersituasjon!

BFO krever at tilgangen på tilfredsstillende bo-

BFO medlem nummer 10 000 Eirik Kristoffersen i samtale med Jens før sin tale.

Forsvarsminister Frank Bakke Jensen sendte sin hilsning og tale til Kongressen digitalt.

Intervuhjørnet under kongressen.

Valgkomiteen ved Tore Kvalvik legger frem valgkomiteens forslag til BFOs Hovedstyre og ledelse.

lig og kvarter økes umiddelbart, slik at behovet dekkes. I tillegg må standarden på eksisterende bolig og kvarter heves. Videre krever BFOs kongress at kadettene sikres tilgang på tilfredsstillende fasiliteter. Bolig- og kvartertilbud må være tilpasset antall personer som skal bo et spesifikt sted og kadettene må sikres en forutsigbar boligsituasjon under utdanning. Der kadetter ikke gis tilfredsstillende kvarter etter boligreglementet, må det gis økonomisk kompensasjon på lik linje som ansatte.

Et bedre bolig- og kvartertilbud vil være et viktig incentiv for å beholde personell.

2. Pensjon er for viktig til å tulle med!

BFOs 11. ordinære kongress mener at særalder og pensjonsnivå må sees i sammenheng. Kongressen krever at aldersgrensen må sees i sammenheng med innholdet i yrket. Det må sørges

for gode overgangsordninger. BFO krever at variable tillegg skal være en del av opptjening i ny pensjonsordning som alle andre i staten.

3. «BFO er svært overrasket over forsvarsministeren sin uttalelse om at det er behov for mer fleksible bemanningsløsninger i Forsvarssektoren.»

Regjeringen har lagt frem langtidsplanen for Forsvaret (LTP), som poengterer viktigheten av å beholde og rekruttere ansatte. Det understrekes der at personellet er Forsvarets viktigste ressurs. BFO vil ikke akseptere at den militære profesjonen utvannes og uthules ved lite gjennomtenkte tilsettingsordninger. Dersom Regjeringen opplever at de vedtatte omveltningene som ligger i Ny Militær Ordning (OMT) og utdanningsreformer ikke er vellykkede, bør de kalle inn oss tillitsvalgte for å få gode råd om en vei ut av uføret.

I tillegg vedtok kongressen en uttalelse:

Koronapandemien har gjort at BFOs aktivitetsnivå er endret og et underforbruk på aktivitetsbudsjettet. BFO satser på kompetanse, ved å ompostere og øke posten for BFO stipend med 500.000 kroner på neste års budsjett. Dette for å gi våre medlemmer økte muligheter for kompetanseheving!

Dermed kunne alle delegater ute ved avdelingene i inn- og utland klappe sammen lapptoppen, og sekretariatet starte nedpakkingen av materiell og utstyr i salen på Quality Airport Hotel Gardermoen. Hotellet skal ellers ha ros for meget god service, samt svært gode koronatiltak.

Pressemelding:

Kongsberg Aviation Maintenance Services AS åpner F135 MRO-depot på Rygge

Kongsberg Aviation Maintenance Services AS (KAMS) har signert kontrakt med Pratt & Whitney. Kontakten omfatter ansvar for motorvedlikehold, reparasjon, overhaling og oppgradering (MRO & U) av motorene til F-35 kampfly. Sammen skal partene drifte et av de fem globale F135-vedlikeholdsdepoter.

Dette er den første kontrakten i en serie av kontrakter som skal strekke seg over flere år. Kontrakten sørger for vedlikehold, reparasjon, overhaling, oppgradering (MRO & U) og logistikkstøtte til det globale nettverket for F135-motoren, for å understøtte Joint Fighter Program for F-35 kampflyene. Depotet har allerede kapasitet til å støtte flere reparasjoner, overhalinger og forsyning av reservedeler.

«Etter hvert som F-35 flåten utvides til nye baser rundt om i verden, er Pratt & Whitney fokusert på å etablere et globalt nettverk for service, vedlikehold og oppgraderinger av F135-motoren gjennom hele livssyklusen», sa Nancy Bordick, administrerende direktør, Global Sustainment Services for Pratt & Whitney. «Denne kontrakten er en viktig milepæl for å etablere slik kapasitet i den europeiske regionen, og vi ser frem til å fortsette å samarbeide med KAMS-teamet om kvalifiseringen av Norway MRO & U.»

«Dette er nok et spennende steg for KAMS i retning av å etablere oss som en pålitelig- og høy-kvalitets MRO-leverandør. KAMS har over 40 års erfaring med vedlikehold av F100-motoren til det norske Luftforsvarets F-16 flåte. Vi gleder oss til å fortsette samarbeidet med Pratt & Whitney på det nye depotet her på Rygge. Vi er også veldig glade for å se at depotet skaper nye lokale kompetansejobber for Moss og Rygge regionen», sier Atle Wøllo, administrerende direktør i KAMS.

KAMS kommer til å ansette og utdanne mekanikere, teknikere og logistikkpersonell, og vil gradvis kvalifisere til mer komplekse tjenester og utvidede ansvarsområder. Depotet er bygget med tanke på utvidelse i forberedelse til økningen i arbeidsomfang og nye forretningsmuligheter.

«Vi er stolte av å kunne åpne dette nye vedlikeholdsdepotet. Med dette etablerer vi en nasjonal kompetansebase for F135 som støtter F-35 programmet. KAMS spiller en avgjørende rolle i vår MRO-strategi, og denne kontrakten befester KONGSBERG's samarbeid med Forsvaret, og forplikelsen til å sikre operativ beredskap. Et tett samarbeid med Pratt & Whitney og Forsvarsdepartementet har bidratt til at vi nå når denne historiske milepælen» sier Eirik Lie, president Kongsberg Defense and Aerospace.

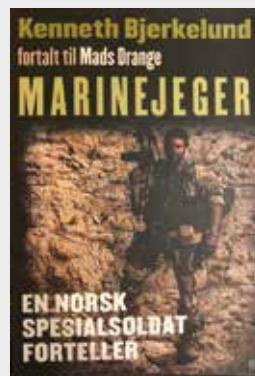

Selve bygningen.

Fra innsiden av hallen.

Boken «Marinejeger» – en norsk spesialsoldat forteller

Med boken «Jegerånden» av Eirik Kristofersen friskt i minne, var jeg usikker på hva jeg skulle forvente når nok en bok fra spesial-styrkemiljøet blir lansert. Men jeg ble gledelig overrasket. Boken «Marinejeger» er utgitt på Kagge Forlag, og er en noe annerledes bok enn «Jegerånden». Her forteller marinejegeren Kenneth Bjerkelund også om sin noe rampete oppvekst på bygda, om sterke familieband, hans viljestyrke og evnen til å klare seg selv.

Kenneth Bjerkelunds historie er fortalt til forfatteren Mads Drange, som har skrevet ut historien. Dette er historien om en som setter seg mål, og aldri gir seg. Boken klarer på en veldig god måte å beskrive de prøvelsene som man må gjennom for å klare opptaksprøvene, og ikke minst fullføre marinejeger utdannelsen (for de ytterst få som kommer gjennom opptaksprøvene). Fortellingen til Kenneth Bjerkelund er ærlig, men også med en god porsjon humor.

Historiene fra flere oppdrag i Afghanistan har selvfølgelig et mer alvorlig preg over seg, og gir også her en unik innsikt om samholdet og hvordan de utførte sine oppdrag. Det er med en viss ærefrykt man leser hva de gikk gjennom i kampen mot Taliban. Bjerkelund tjenestegjorde også under skvadronsjef Trond André Bolle i kampen mot Taliban. Utover i boken, etter flere år i marinejeger kommandoen, beskriver Bjerkelund hvordan han kommer til et veiskille, der han må innse at han trenger hjelp for å bearbeide psykisk slitasje over tid. Han søker hjelp. Får støtte og hjelp, og starter et nytt kapittel i sitt liv. Han slutter i Marinejegerkommandoen og starter med humanitært arbeid i flere verdensdeler. Sammen med Mads etablerte de «Making change» og gikk «all in» med hjelpearbeidet. Et arbeid som er meningsfylt, men også altoppslukende og belastende. Fraværet og savnet av de hjemme, og følelsene rundt dette er også godt beskrevet i boken, spesielt forholdet til hans mor.

Denne boken fanger deg, når du først har begynt å lese, og jeg leste meg gjennom de 300 sidene på én dag. Mange vil nok kjenne seg igjen i en del av det Bjerkelund beskriver, men å bli marinejeger er nok for de få. Denne boken anbefaler jeg!

Kagge Forlag ISBN 978 82 489 26139

Einar Holst Clausen

Pressemelding:

Kongsberg Maritime skal levere fremdriftssystemer til fem F110-fregatter

Kongsberg Maritime (KM) har sikret en kontrakt verdt 200 millioner kroner med det spanske skipsverftet Navantia.

Oppdraget er å levere fremdriftssystemer til fem F110-fregatter som bygges for den spanske marinen. F110-fregatten er en videreutvikling av Navantias F100 fregatter.

«Vi er svært fornøyde med å kunne samarbeide med Navantia om dette prosjektet. Navantia er et velrennomert selskap, med høy ekspertise innen sjømilitære fartøyer. Denne ordren bekrefter at verftsindustrien regner KONGSBERG for å være verdensledende innen fremdriftssystemer», sier Egil Haugsdal, adm. direktør i Kongsberg Maritime, et selskap i Kongsberg Gruppen (KONGSBERG).

KONGSBERG

Høgskolen i Molde

Vitenskapelig høgskole i logistikk

Dette er høringsnotatet som BFO sendte til Utenriks- og Forsvarskomiteen før behandlingen av, og forhandling om LTP'en. Vi setter hele dokumentet på trykk, for å vise BFOs grundige behandling av LTP'en, samt for å vise i hvor stor grad BFO prøver å påvirke de politiske beslutningsprosesser. Det fremsendte høringsnotatet viser etter vår mening i hvilken grad BFO står frem med saklig og konstruktiv kritikk, til det beste for Forsvaret.

**BEFALETS
FELLESORGANISASJON**

Utenriks- og Forsvarskomiteen

UGRADERT

Iht sikkerhetsloven §11 og §12
jf offentleglova §13

Vår saksbehandler:
Rune Rudberg
Rune.rudberg@bfo.no

Kopi til
[Kopi til]

Vår referanse

Vår dato
21.10.2020

Internt
[Internt]

Intern kopi til
Hovedstyret BFO
KAFO

Tidligere referanse
[Year/IN/in]

Tidligere dato
06.05.2020

Befalets fellesorganisasjons (BFO) inntrykk og kommentarer til Proposisjon 14 S – høringsnotat

Innledning

Regjeringens fremlagte proposisjon for Stortinget – Proposisjon 14S «Evne til forsvar – vilje til beredskap» (Prop. 14S), representerer dessverre ikke noen nevneverdige endringer i regjeringens plan for forsvaret de neste fire år. Den reelle forskjellen fra forrige versjon ligger i en noe større detaljering i budsjettene og i utviklingstrekkene til organiseringen av Forsvaret i planperioden.

Dette innebærer også at vårt innspill av 6. mai 2020 fortsatt står seg godt; Regjeringens sikkerhetspolitiske analyse er troverdig og god, men forslagene til løsning svarer ikke på utfordringsbildet i tilstrekkelig grad. Dette kommer til uttrykk gjennom en opptrapping av økonomien som i praksis skjer fra 2024, og at svært mye av kapasitetene som gir reell effekt først vil være operative langt inn i fremtidige langtidsplanperioder.

I det videre vil BFO påpeke to vesentlige sider av langtidsplanen som Stortinget bør søke å korrigere i sin behandling.

Drøfting

Etter BFOs syn er Prop. 14S sin største svakhet at det ikke er samsvar mellom analysens funn og identifiserte behov for korrigerende tiltak, og hva regjeringen er villig til å bruke på å løse disse. Samtidig er den også for vag i beskrivelsene om hvordan man skal løse de grunnleggende problemene innen personell- og kompetanseområdet.

Ansvarlighet

Regjeringen foreslår en økning i antall ansatte på 550 årsverk i perioden, noe som skal gå til å realisere tidligere besluttede kapasiteter – for eksempel satsningen i Finnmark. BFO mener at Stortinget først må korrigere den ubalanse som eksisterer i dag, hvor Forsvarets ansatte har utestående arbeidstimer, ferie og fleksitid tilvarende 350-400 årsverk. Dette er hva som må til for å skape en balanse mellom dagens organisasjon og oppgaver som må løses. Deretter kan man begynne å videreutvikle eksisterende kapasiteter. Dette har en kostnad på om lag like mange millioner, og må tilføres tidlig i perioden for å unngå at Forsvarets ledere blir satt i en situasjon som medfører gjentatte brudd på arbeidsmiljøloven.

Gitt at Stortinget er enige i den sikkerhetspolitiske analysen fra regjeringen, innebærer dette at Forsvarets bemanning må styrkes i perioden og videre mot 2028. En forutsetning for å kunne gjennomføre dette er å styrke utdanningskapasiteten for all profesjonsutdanning. Dette gjelder både utdanningen for offiserer og spesialister hvor man i dag har store flaskehalser som både reduserer kvaliteten på utdanningen og medfører underproduksjon. Dette er en situasjon som må korrigeres tidlig, og ressursene er ikke tatt høyde for i fremlagte langtidsplan.

Regjeringen har gjennom langtidsplanen foreslått endringer i særalderspensjonen for militært tilsatte. Dette er svært vagt beskrevet i punkt 5.4.3. Forsvarets ansatte er også omfattet av pensjonsforliket av 2018. Imidlertid har man ikke vurdert denne gruppen i arbeidet med å vurdere særaldersgrensene for flere grupper høsten 2020. BFO er helt tydelig på at det er behov for å vurdere en fremtidig pensjonsordning for vår yrkesgruppe, hvor målet må være å få et pensjonsnivå som sikrer en verdig

Side 1 av 2

pensjonstilværelse og som samtidig ivaretar Forsvarets behov for unge ansatte med høy fysisk yteevne. Dagens situasjon er uholdbar og må endres, da Forsvarets ansatte i praksis er store pensjonstapere ved en videreføring av dagens ordning. Løsningen bør finne sted gjennom et arbeid preget av samhandling mellom partene, og det må være Stortinget som skal beslutte den endelige løsning.

I lys av den enkle beskrivelsen av pensjonsproblematikken – og mangel på gode og dekkende løsninger av personellutfordringene, etterlyser BFO regjeringens vurdering av disse opp mot Forsvarets samfunnsansvar og samfunnsoppgaver i fred og krise. Oppdraget er å beskytte befolkningen, herunder møte en stadig økende trussel mot vår trygghet, havområder, oljeinstallasjoner, cyber-angrep, og etterretning med et kompetent Forsvar som er gripbart og med vilje til å ofre alt for å løse oppdraget.

Dersom man ikke kan finne troverdige løsninger på disse dilemmaene, vil Forsvarets kapasitet forvitte.

Forsvarlighet

BFO mener at regjeringens langtidsplan tenderer til å være uforvarlig. Den største risikoen er knyttet til mangel på samsvar mellom beskrevet risiko og forslag til løsninger. Den svært langsomme opptrappingen av antall ansatte sammen med at man stiller store krav til interneffektivisering gir også Forsvarssjefen svært få muligheter til å korrigere alle kjente ubalanser i egen organisasjon. Samtidig med dette skal man ta ut 1,9 milliarder i interneffektivisering samt 0,5 prosent effektiviseringskutt gjennom AB&E-reformen. Dette til tross for at Forsvarssjefen senest for et år siden rapporterte store utfordringer til å videreføre dette uten operative konsekvenser. Dette er feil i en situasjon hvor verden blir mer labil.

En forsvarlig plan innebærer at man starter en raskere opptrapping av antall ansatte for å skape bedre balanse mellom jobb og «resten av livet» for den enkelte, reduserer krav til effektivisering (men fortsatt krav om rasjonell drift) og at man øker Forsvarets mulighet til å utvikle egen profesjon, utdanning og taktikk. I sum vil dette kunne øke Forsvarets operative evne gjennom ansatte som vil fortsette, oppdatert og moderne bruk av kapasitetene og en bedre utnyttelse av materiellinvesteringene.

Dette vil kreve en annen innretning av forsvarsøkonomien; driftskapitlet må styrkes, eller fordelingen mellom investering og drift må endres. Det er nå en reell risiko for at man overinvesterer i ny teknologi hvor mangel på kompetanse, ansatte og driftsmidler vil forhindre optimal utnyttelse.

BFO vil samtidig også påpeke at balansen mellom oppgavene som skal løses og ressursene man stiller til rådighet er det absolutt viktigste punktet i behandlingen av langtidsplanen.

Avslutning

BFO mener at Prop. 14S fortsatt fremstår som en ubalansert og noe unyansert langtidsplan på flere viktige områder. Det er fortsatt ikke samsvar mellom (i) beskrevet risiko og foreslått løsning, (ii) antall ansatte og foreslått styrkeoppbygging, (iii) investering og drift. BFO ber derfor at Stortinget korrigerer langtidsplanen slik at den er skaper best mulig samsvar mellom risikobildet og løsningen.

BFO mener at Prop. 14S må styrkes på en rekke områder. Det må tilføres flere ansatte tidlig i planperioden, man må styrke utdanningsinstitusjonene og de store kravene til effektivisering må reverseres.

Det er en oppriktig bekymring for at Forsvarets evne til å ivareta de pålagte oppgaver er i ferd med å bli kraftig redusert, noe som vil ha konsekvenser for norske interesser. To av områdene som kan bidra til å redusere dette er å få etablert en ny særalderspensjon for militært tilsatte og samtidig skape bedre troverdighet i ordningene for personellet.

BFO er tilgjengelige for å kunne utdype dette skrevet på svært kort varsel. Kontakt gjerne undertegnede eller nestleder Rune Rudberg.

Oslo 21 oktober 2021

Med hilsen

Jens B Jahren
Leder Befalets fellesorganisasjon

Side 2 av 2

Ny langtidsplan for forsvarssektoren

– en god plan

Regjeringen har levert Prop. 14 (S) Evne til forsvar – Vilje til beredskap til Stortinget for behandling. Dette er en god langtidsplan for forsvarssektoren og en nødvendig styrking av Forsvaret i lys av den sikkerhetssituasjonen Norge står overfor. Planen balanserer oppgaver, struktur og økonomi, noe som er viktig for en bærekraftig utvikling av Forsvaret.

AV GENERAL EIRIK KRISTOFFERSEN/
FORSVARSSJEF

Regjeringens nye langtidsplan for forsvarssektoren bygger videre på beslutningene Stortinget har fattet tidligere. Satsingen på Forsvaret fortsetter, og prioriteringene fra gjeldende langtidsplan videreføres. Den legger opp til ytterligere styrking av reaksjonsevne og beredskap, økt evne til mottak av allierte forsterkninger og økt tilstedeværelse og beredskap i nord som sammen vil gi Forsvaret økt operative evne.

Truslene Norge står overfor i dag er mer sammensatte og uforutsigbare enn tidligere. Angrep mot det sivile samfunnet kan også ramme den nasjonale sikkerheten. Det tradisjonelle skillet mellom statssikkerhet og samfunnsikkerhet blir stadig utfordret. Det er bra at regjeringen samtidig har lagt frem samfunnsikkerhetsmeldingen. Forsvaret skal ta sin del av ansvaret.

Styrket beredskap og reaksjonsevne er avgjørende for forsvarsevnen vår. Innenfor rammene denne langtidsplanen gir vil jeg vektlegge at Forsvaret er organisert og virker mest mulig likt i fred, krise og krig. Denne langtidsplanen vil gi meg gode muligheter til å utvikle og styrke Forsvaret hvis vi lykkes med gjennomføringen. Når Stortinget har fattet sin beslutning kommer jeg til å ta et helhetlig ansvar innenfor mitt handlingsrom for å implementere og gjennomføre planen. Oppfylgingen av styrkestrukturen er viktig tidlig i perioden.

Det stilles krav til effektivisering som en forutsetning for gjennomføring av planen. Jeg anser disse som ambisiøse, men fullt mulig å realisere i forsvarssektoren.

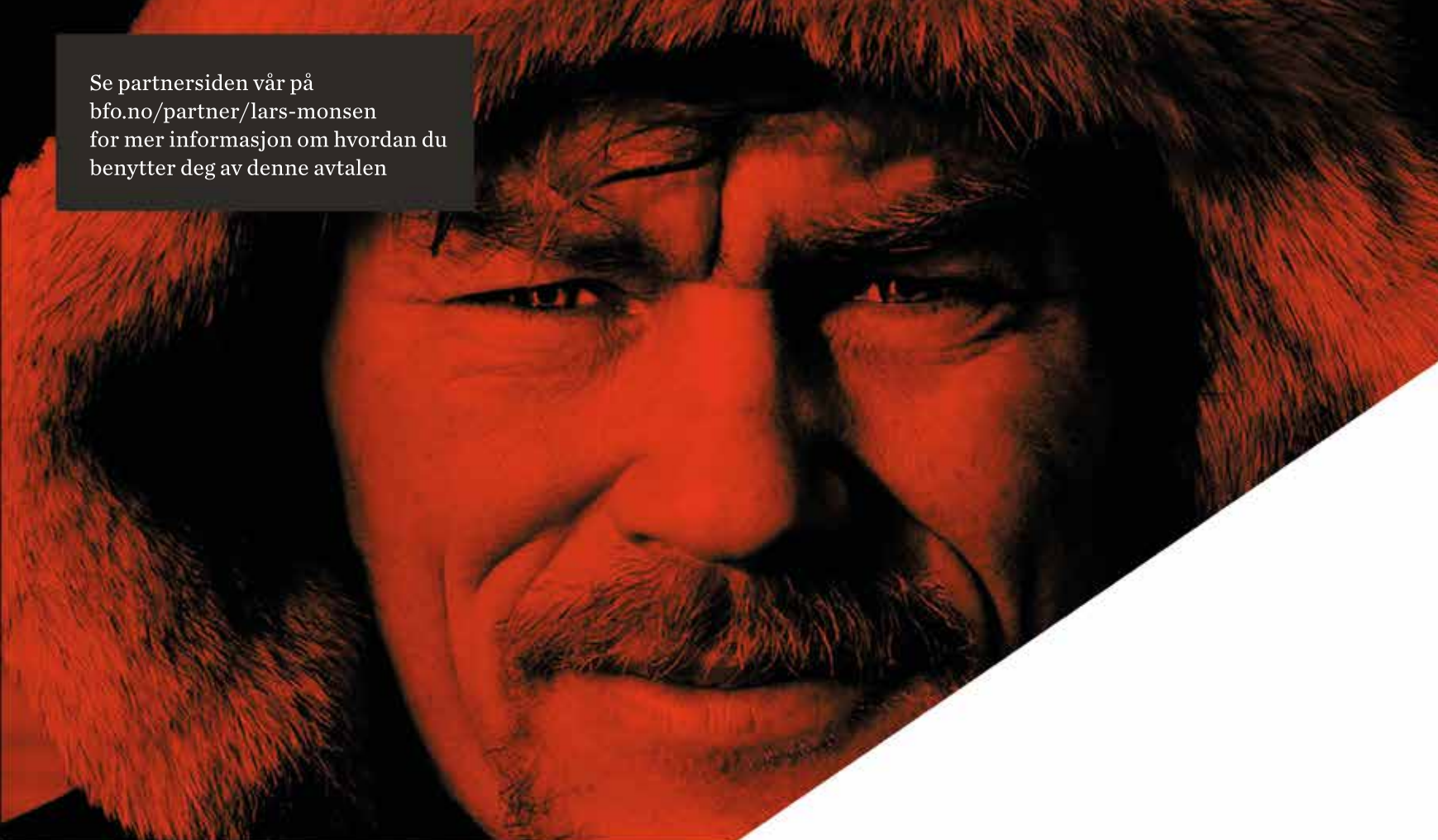
Hæren styrkes med en mekanisert bataljon, kystkorvettene videreføres, fregattene oppgraderes og ubåtene levetidsforlenges. Evnen til å operere i cyberdomenet styrkes, lufttradarene oppgraderes og spesialstyrkene styrkes samtidig som arbeidet med å erstatte Bell-412 helikoptrene starter. Rekruttutdanningen flyttes ut av de operative avdelingene slik at de kan

konsentrere seg om hovedoppdragene sine.

Det vil alltid være flere ting vi skulle ønsket oss, eller noe vi helst hadde sett kunne skje fortere. Hadde det vært rom for ytterligere satsing hadde jeg ønsket meg en hurtigere styrking av bemanningen. Vi i Forsvaret ønsker mest mulig effekt fortest mulig. Når Stortinget har fattet sin beslutning er det opp til oss. Vi kan alle bidra til å finne gode løsninger, jobbe smartere, tenke litt utenfor boksen og få til mer med de ressursene vi har. Jeg skal være tydelig

på de prioriteringene som vi må gjøre for å få best mulig forsvarsevne ut av det vi har. Og jeg vil oppfordre alle i Forsvaret til å ta ansvar, utnytte det handlingsrommet den enkelte har, og søke nye veier til å finne løsninger i møte med hindringer eller utfordringer. Og vi må engasjere samfunnet rundt oss. Fordi et forsvar av Norge mot et militært angrep angår hele landet og berører oss alle.

Se partnersiden vår på
bfo.no/partner/lars-monsen
for mer informasjon om hvordan du
benytter deg av denne avtalen

Få -20% på alt av Lars Monsen Gear sine produkter

Vi har inngått et samarbeid med alle
BFO sine medlemmer

Handle i nettbutikken eller i vår fysiske butikk,
Lars Monsen Store på
Sandvika Storsenter!

* Gjelder ikke packraft

Lars Monsen er en norsk eventyrer
som har tilbragt mer enn 4000 døgn i
sovepose, halvparten på vinterstid og
ofte under ekstreme forhold.

Titusenvís av kilometer er
tilbakelagt gjennom villmarka, til fots,
på ski, med kano eller hundeslede.

Hans unike erfaring fra utallige
lange ekspedisjoner i Skandinavia,
Alaska og Canada gjenspeiles i
samtlige av Lars Monsen produktene

LARS MONSEN

Lars Monsen Store -
Sandvika Storsenter, ny del, 1. etasje ved Elkjøp -
Sandviksveien 176, 1337 Sandvika

Uholdbare boforhold!

Yngre befal ved Bn.2 på Skjold er henvist til soldatkaserne, der de bor to på rommet.

Av: BFO

BFO KREVER BEDRE STANDARD PÅ BOLIG OG KVARTER

År med nedbygging har ført til uholdbare boligforhold for både soldater og ansatte. BFO krever at det ryddes opp. Forsvarssjefen svarer at han er klar over situasjonen.

Kommandérsersjant og avdelingstillitsvalgt for Brigade Nord, Tony Johansen, forteller om ansatte som bor i campinghytter og brakkerigger, bygg som ikke har vært rengjort på 72 uker og ansatte og soldater som aldri kan senke skuldrene fordi de må bo sammen.

Vi har bygd ned og bygd ned. Solgt ut og solgt ut. Resultatet er at mye av det Forsvaret hadde av boliger i for eksempel Lakselv har gått til det private markedet. Det vi har er både for lite og for dårlig. Mye av det Forsvaret sitter igjen med av bygningsmasse er fra 50-tallet, sier Johansen. Han mener at situasjonen fører til at Forsvaret mister ansatte.

– Folk mistrives på grunn av dårlige boforhold og velger å slutte, advarer kommandérsersjant og avdelingstillitsvalgt for Brigade Nord, Tony Johansen. Foto: Mariell Halstensen

Folk mistrives på grunn av dårlige boforhold, og velger å slutte. Dette er alvorlig, fordi Forsvaret allerede sliter med å beholde personell med rett kompetanse, påpeker han videre.

SLIK BOR DE ANSATTE

- * I Indre Troms bor de ansatte i kaserner med 6-mannsrom.
- * På Sætermoen bor 200 ansatte i det som kalles «Cowboylandsbyen». Her fins ingen mulighet for å vaske klær. Bygget er ikke rengjort på 72 uker.
- * I Porsanger bor de ansatte i campinghytter på to ulike steder, nærmere en mil unna leiren.
- * På Høybuktnmoen bor ansatte i midlertidige brakkerigger på 14 kvadratmeter.
- * På Skjold bor soldater og ansatte sammen, noe som gjør at ingen av dem får anledning til å senke skuldrene. De ansatte er konstant på jobb og soldatene får aldri pause fra befalet.

Knøttlite rom i brakkerigg i Kirkenes.

Ikke spesielt innbydende.

Felles toalettfasiliteter er bare trist.

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen, som deltok på BFO-kongressen, sier at både han og Forsvarsbygg er klar over at tilstanden på Forsvarets bygningsmasse ikke holder mål. Foto: Eirik Kristoffersen

FORSVARSSJEFEN:

– EN SITUASJON VI ER KLAR OVER
Forsvarssjef Eirik Kristoffersen, som deltok på BFO-kongressen, sier både han og Forsvarsbygg er klar over at tilstanden på Forsvarets bygningsmasse ikke holder mål:

– Det er en stor utfordring vi har. Det at tilstandsgraden på alle byggene våre, både kontor, kaserner og ikke minst kvarter, går nedover. Det er en utfordring både jeg og direktøren for Forsvarsbygg er klar over. Det er noe vi kommer til å jobbe videre med.

FINT HAN ER FORBEREDT PÅ Å GJØRE NOE MED DET

– Jeg synes det er fint å høre at forsvarssjefen er klar over de utfordringene vi har, og at han er forberedt på å gjøre noe med det. Det svarer sersjant Tove Maalen, medlem av BFOS hovedstyre og representant for KAFO (Kadettene Fellesorganisasjon).

– Og så er det fint at han påpeker at det ikke

– Det er fint å høre at forsvarssjefen er klar over de utfordringene vi har, og at han er forberedt på å gjøre noe med det, mener Sersjant Tove Maalen, medlem av BFOS hovedstyre og representant for KAFO (Kadettene Fellesorganisasjon). Foto: Mariell Halstensen

bare gjelder bolig, men også de andre fasilitetene, som kontor. Jeg tror det er veldig viktig å gjøre noe med situasjonen for å øke stå-tiden for folk. For det her er faktisk hjemmet vårt og det stedet vi møter på hver dag når vi er ferdig på jobb, understreker Maalen.

BFO-KONGRESSEN MED RESOLUSJON OM BOLIG

De tilfredsstillende boforholdene ble også behandlet av BFOs kongress, som vedtok følgende resolusjon:

UHOOLDBAR BOLIG- OG KVARTER-SITUASJON!

«BFO krever at tilgangen på tilfredsstillende bolig og kvarter økes umiddelbart, slik at behovet dekkes. I tillegg må standarden på eksisterende bolig og kvarter heves. Videre krever BFOs kongress at kadettene sikres tilgang på tilfredsstillende fasiliteter.

Bolig- og kvartertilbud må være tilpasset antall personer som skal bo et spesifikt sted og kadettene må sikres en forutsigbar boligsituasjon under utdanning. Der kadetter ikke gis tilfredsstillende kvarter etter boligreglementet, må det gis økonomisk kompensasjon på lik linje som ansatte.

Et bedre bolig- og kvartertilbud vil være et viktig incentiv for å beholde personell».

Nyere boliger i Kirkenes for personellet.

Nye og planlagt boliger i Kirkenes er positivt.

Skoganvarre camping 10 km unna Porsangmoen men med relativt god standard.

Brakkerigger Setermoen.

ASTREA
lederrekruttering & rådgivning
 Bryggen 9 | 5003 Bergen
 Følg oss på Facebook.com/AstreaRekruttering

ARNE FALBACH

958 08 788

af@astrea.no

KARRIERERÅDGIVNING

Astrea hjelper personer med karriereskift for å komme inn i et nytt spor eller finne en ny stilling. Vår oppdragsgivere innenfor dette området er bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner.

For mer informasjon om hva vi kan bidra med kontakt Arne Falbach.

WWW.ASTREA.NO

- Utviklet og produsert i Norge- for og med det Norske Forsvaret.
- Brukt i operasjoner siden 2012
- Foretrukket løsning for nano- UAS for Norge og våre viktigste NATO allierte.

FLIR Unmanned Aerial Systems AS
Nye Vakås vei 56
NO-1395 Hvalstad, NORGE
<http://www.flir.com>

Sats på langtrevkende luftvern nå!

Med et langtrevkende luftvernsystem vil Norge få et bakkebasert missilsystem som har kapasitet til å forsvare et større geografisk område mot strategiske luftangrep, det være seg fly eller missiler.

Langdistanse luftvernraketter.

RIMPAC 2016 USS Princeton CG 59 RGM-84 Harpoon anti-ship missile.

AV BRIGADER (P) ØYVIND STRANDMAN

UTILSTREKKELIG SIKRET

I Norge har vi i dag kun ett luftvernsystem og det er NASAMS som primært brukes til forsvaret av våre flystasjoner. NASAMS er et av verdens beste luftvernsystemer i sin klasse med blant annet god kapasitet mot kryssermissiler, men med begrenset rekkevidde og høydedekning. Systemet har ingen kapasitet mot ballistiske missiler. Videre er NASAMS en svært begrenset ressurs når det gjelder mengde. Det er planer for å øke systemets kapasiteter både når det gjelder mengde og ytelse, men det er langt frem før dette er en realitet.

For å sikre et godt forsvaret mot fly og missiler er det helt nødvendig å integrere ulike luftvernsystemer med forskjellige karakteristika. Trusselbildet vi står overfor er godt beskrevet i regjeringens forslag til ny langtidsplan for Forsvaret (LTP). Her står det at «Norge og allierte står overfor et mer alvorlig trusselbilde enn ved utarbeidelse av forrige langtidsplan i 2016». Alvorligheten underbygges blant annet av at «langtrevkende presisjonsvåpen som kan nå hele Norges territorium utfordrer varslingsstidene».

LTP er videre tydelig på at «Russland utvikler og har utplassert sjø- og luftleverte langtrevkende kryssermissiler, samtidig som avanserte systemer for å trenge gjennom vestlig missilforvar er under utvikling». Dette trusselbildet til-

svarer det som lå til grunn for Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) i 2019 og som er understreket i E-tjenestens Fokus-rapporter i 2019 og 2020.

VI SKAL FORSVARE OMRÅDER SOM ER ØREMERKET FOR MOTTAK AV ALLIERTE FORSTERKNINGER

Norges Forsvar er på ingen måte dimensjonert for å stå alene i en konflikt. Derfor er hele vår sikkerhetspolitikk bygget på mottak av alliert hjelp. Det er etablert gode planer for mottak av allierte forsterkninger, men for at vi i det hele tatt skal kunne dra nytte av disse forsterkningene MÅ områdene hvor forsterkningene skal ilandsettes forsvares. Hovedmottaksområdene for alliert forsterkninger ligger henholdsvis i Ofoten-, Trøndelags-, og Oslofjordområdet. Alle disse områdene bør ha en luftvernaparaply som sikrer en trygg ilandføring.

NASAMS på Evenes kan ved riktig gruppering gi en viss luftvernbeskyttelse av Ofotenområdet, men i Trøndelag og Oslofjordområdet er det ingen luftvernbeskyttelse. Dette kan vise seg å bli kritisk. Deployerte NASAMS enheter til disse kritiske områdene vil ha en begrenset effekt og vil alene ikke kunne etablere en tilfredsstillende luftvernaparaply.

Ilgjen er eneste alternativ å anskaffe langtrevkende luftvern med kapasitet mot ballistiske missiler. Først da er vi i stand til å møte trusselen

mot vitale mottaksområder og sikre mottak av allierte forsterkninger.

VI SKAL FORSVARE LUFTFORSVARETS KAMP-BASER

«Luftmaktens største begrensning og sårbarhet er baseavhengigheten. Uten operative kampbaser som er godt understøttet og beskyttet, kan ikke Luftforsvaret løse oppdragene sine» hevdet sjefen for Luftforsvaret, generalmajor Tonje Skinnarland, i sin tale i Oslo Militære Samfund i september. Dette understøttes og forsterkes av både avtroppende og ny forsvarsjef. Regjeringens anbefaling innebærer både en utsatt innføring og en lavere satsing på luftvern enn hva avtroppende FSJ anbefalte i FMR. Dette vil medføre at Forsvaret på kort og mellomlang sikt vil ha mangelfull beskyttelse mot trusler fra langtrevkende presisjonsild. Dette øker sårbarheten særlig mot F-35, deres baser og tilhørende støttestruktur. Bruun-Hanssen ba om tre enheter langtrevkende luftvern til forsvaret mot ballistiske missiler, men ble ikke hørt av regjeringen. Svaret i LTP var at dette planlegges på lengre sikt. Dette er kritisk!

«Våre kampbaser er attraktive og selvsagte mål for en motstander. Dette forsterkes av den formidable kampkraften F-35 utgjør i luften. For en fiende vil det være mye enklere å sette flyene ut av spill når de står på bakken. I dag er ikke beskyttelsen av våre baser tilfredsstillende»,

Patriot Air Defense System.

Sea Viper.

advarte Skinnarland videre i sin tale. I forrige LTP, ønsket regjeringen å «..styrke beskyttelsen av Luftforsvarets baser, mottaksområder for alliert støtte og annen viktig infrastruktur». Begrunnelsen var tydelig: «Det er helt avgjørende for utnyttelsen av F-35 og andre flysystemer at basene flyene opererer fra er beskyttet». Dette medfører behov for både aktivt og passivt forsvar i form av luftvern, baseforsvar, fortifisering og evne til rask rullebanereparasjon, samt muligheten for å kunne operere i kortere eller lengre tidsrom fra spredningsbaser.

Her beskrives en helhet i investeringen som er helt nødvendig for å få full effekt av F 35. Dessverre blir denne ambisjonen forlatt i ny LTP og helheten i F-35 anskaffelsen ble borte. Norge har investert nærmere 100 milliarder i F-35, men viljen til å beskytte denne investeringen er tydeligvis ikke til stede.

I dag er det kun Ørland som er satt opp med NASAMS systemet. Evenes skal få en tilsvarende kapasitet fra 2022. Den tredje basen som er planlagt for F-35 operasjoner er Rygge. Her er det ikke planlagt noen form for luftvernbeskyttelse. Enheter kan deployeres fra nord, men med den svært begrensede mengde av materiell som finnes er dette nærmest en teoretisk mulighet. Dessuten kan tidsfaktoren bli kritisk. NASAMS som eneste luftvernkapasitet, er på langt nær tilfredsstillende i forhold til det eksisterende trusselbildet. «Det er kun med en riktig mengde

og miks av Luftvernsystemer at vi kan etablere god nok beskyttelse på kampbasene og for styrker i felt» hevder sjef Luftforsvaret. Derfor er eneste alternativ for å kunne møte trusselen mot våre kampbaser å anskaffe langtrekkende luftvern med kapasitet mot ballistiske missiler.

VI SKAL FORSVARE NASJONAL STRATEGISK INFRASTRUKTUR, BESLUTNINGSSAPPARATET OG BEFOLKNINGSSENTRA

Fra 1960 til 1990 hadde Norge et meget effektivt langtrekkende strategisk luftvernsystem, NIKE systemet. Fire batterier var gruppert rundt Oslo til forsvar av nettopp nasjonal strategisk infrastruktur, beslutningsapparatet og befolkningssentra (kjerneområdet). Dette systemet ga en meget effektiv luftvernparaply over store deler av Østlandsområdet, fra Tretten i nord til Arendal i syd, fra Karlstad i øst til Haukliseter i vest.

NIKE systemet ble nedlagt i 1990. Primært fordi trusselen var endret og teknologien var i ferd med å løpe fra systemet tross stadige oppdateringer. Hovedargumentet var imidlertid at NIKE var overflødig da det var en operativ F-16 skvadron på Rygge som kunne ivareta forsvaret av Østlandet, et relevant argument den gang. Men da F-16 skvadronen på Rygge ble flyttet i 2000 var både begrunnelsen for nedleggelse av NIKE og det strategiske luftforsvaret av Østlandsområdet glemt, og Østlandet ble liggende «åpent».

Nå er det på tide å reetablere luftvernparaplyen over Østlandet ved å anskaffe en langtrekkende luftvernkapasitet.

LØSNINGEN

De tre basene som er utpekt som kampbaser/alternative baser for operasjoner med F-35 ligger alle nær hovedområdene for mottak av allierte forsterkninger. Rygge ligger også nær nasjonal infrastruktur, beslutningssentra og landets mest folkerike område. Et langtrekkende luftvernsystem med kapasitet mot ballistiske missiler sammen med en videre satsing på - og utvikling av NASAMS systemet, vil gi den beskyttelse som er nødvendig for forsvar av alle de tre kritiske områdene som er beskrevet. Dette forutsetter riktig gruppering, mengde og miks av luftvernsystemene.

Tidligere Forsvarssjef Bruun-Hanssen ba om tre enheter langtrekkende luftvern til forsvar mot ballistiske missiler i FMR. La oss lytte til dette rådet. Men våpensystemet alene gir ingen operativ evne. Det må investeres i personell, kompetanse og beredskap. En av de store fordelene med bakkebasert luftvernsystem sammenlignet med fly er at luftvernet kan ha en høy beredskap over tid. Det er svært kosteffektivt.

Planleggingen av en slik løsning bør starte umiddelbart. En anskaffelse av strategisk luftvern kan ikke utsettes til langt etter 2028. Det finnes både Europeiske og Amerikanske systemer på markedet (hylleware) som er operative og vel utprøvd.

Saab med 84mm Carl-Gustaf kontrakt med U.S.Army

Saab har fått kontrakt med U.S.Army nasjonalt på levering av siste versjon av sin Carl-Gustaf - M3E1, og versjon M4 globalt. Kontrakten har en verdi på over 770 millioner svenske kroner, og leveransen starter i 2021 over en syv års periode. U.S Army, Marine Corps og Special operations Command blir brukerne.

Carl-Gustaf har vært i bruk i USA siden 2013, men nå ønsket U.S.Army den siste versjonen, som er 28 % lettere med sine 6,7 kilo. Det vil også bli tegnet en rammeavtale på ammunisjon til Carl-Gustaf'en.

Einar Holst Clausen

Norske stridsvogner med mannskap ble best!

Nok en gang er våre stridsvogner og mannskap blant de beste på skyting og stridsteknikk!

Denne gang ble det første plass til Norge og TMBN, blant alle deltagende nasjoners stridsvogner og andre pansrede kjøretøyer. For hvert år arrangeres nemlig en avansert skytekonkurranse kalt «Iron Spear».

Norge er en del av NATO-oppgavet Enhanced Forward Presence (EFP), der NATO er til stede i Estland, Latvia, Litauen og Polen, med styrker fra 12 nasjoner. Det er en eskadronsstridsgruppe fra TMBN som representerer Norge i skrivende stund, og de er stasjonert i Rukla, i en leir som Russerne hadde frem til 1990-tallet. TMBN avløste Panserbataljonen. Officersbladet gratulerer! Bildene er lånt fra Forsvaret/TMBN.

Einar Holst Clausen

Morsomt å se at BFO masken også brukes under spørretimen på Stortinget.

God coronabeskyttelse også i UNMISS Sudan.

HMS

Scanmax 225

Scanmax 225 en gjennomlysningsmaskin med stor kapasitet på 56 x 42 cm.
Scanmax produserer et ekstremt detaljert røntgenbilde av innholdet i post/pakker.
Scanmax -programvaren tilbyr en rekke fargetetthetskontraster, slik at operatører raskt og nøyaktig kan skille mellom ufarlige og uønsket post, og med 3D funksjon.
nettverkskapabel, software på norsk, kan kobles til printer. Basert på Windows XP
Enkel og lett å bruke. Gode referanser, Bestilt av KDI.
Airsafe AS er forhandler og har gjennomlysningsmaskinen på vårt kontor i Ålesund.
Kontakt oss for demonstrasjon og opplæring. Vi tilbyr også opplæring via Teams.

Serstech 100

Serstech 100 er et revolusjonerende Raman -spektrometer. Instrumentet kan tilpasses dine behov og kan identifisere enhver kombinasjon av eksplosiver, narkotika, giftige industrielle kjemikalier (TIC) legemidler og kjemiske krigsmidler. Er lett å bruke og gir nøyaktige svar på sekunder. Kan identifisere mer en 14000 stoffer. Gir nær laboratorieanalyse i felt, selv under tøffe forhold. Patentert og produsert i Sverige. Nå kan Toll, politi, fengsel, forsvaret etc få svar på sine funn/beslag på sekunder. Unngå unødvendige bekymringer for ufarlige pulver som kommer i posten, ref UIO hendelse. Vi leser i media at politiet har sendt inn beslag til analyse, og det går uker før en får de svar, helt unødvendig. Airsafe AS er forhandler og utstyret blir demonstrert i uke 49 – 52 på vårt kontor. Ta kontakt for avtale.

Proscreen 900

Kontroll av besøkende, reisende og arenasikkerhet.

I motsetning til andre teknologier, trenger ikke folk å avhende noen av eiendelene sine, som bærbare datamaskiner, bagasje, mobiler, belter etc. Proscreen detekterer bare større eksplosiver og masseødelegges våpen, Proscreen 900 har en klaringsgrad på over 95 %. og har en gjennomstrømningshastighet på 3000 mennesker pr time. Airsafe AS er forhandler i Norge og har utstyret på vårt kontor for demonstrasjon.

Se vår webside for ytterlig informasjon om våre produkter.

Etter noen måneder med venting ble BFOs 11. ordinære kongress gjennomført i begynnelsen av november. Kongressen er en mulighet for BFO til å se på oss selv som organisasjon og løfte oss videre. Selv om BFO som organisasjon er i god form er det alltid muligheter til å bli bedre, mer tydelig og utvikle oss i vårt virke for våre medlemmer og vårt formål. Når Kongressen ble utsatt i juni var håpet å kunne samle kongressen fysisk senere på året. Det var dessverre ikke mulig. Det ga en annen ramme og noen hektiske dager i forkant for å rigge digital kongress. Resultatet, sett fra min side, ble meget bra. Savnet om å møtes, diskutere, kjenne på den gode kongress følelsen og ha en god festaften var der. Samtidig kan vi få til det senere.

Det viktige var at det ble tatt gode og kloke valg for hvordan BFO skal utvikle seg. I tillegg står våre verdier og vårt formål fast, det gir trygghet i tid hvor det vil komme mange endringer og ivaretagelse av våre medlemmer vil være viktig.

Med bakgrunn i et fagmilitært råd som pekte i en klar retning av vekst for Forsvaret de neste 10 årene og en langtidsplan som også signaliserer vekst. Vil det være mange muligheter for Forsvarets ansatte. Dessverre kan det se ut som om at de ansatte som gjør jobben ikke er definert som en avgjørende ressurs i den langtidsplanen som ble lagt fram i høst. Det er en stor bekymring. Etter behandlingen på Stortinget er det noen lyspunkt. Det er gledelig med en rask oppbemanning, men det må innebære at det er den totale økingen som går opp. Det å stå fast på kun marginal økning på 550 i 2024 hjelper lite. Dette dekker knapt opp dagens etterslep.

BFO får daglig tilbakemeldinger om for få ansatte til å gjøre jobben, stort funksjonelt fravær, tidkvoter som hoper seg opp og stort etterslep inn på utdanning. I sum en situasjon som faktisk ser litt mørk ut. Paradokset er at de senere års store personellreformer som OMT og utdanningsreformen skulle løse opp i denne problematikken. Det er heller ingen signaler i den framlagte langtidsplanen som innebærer en løsning på de store hullene som eksisterer. Begrep som mer fleksible bemanningsløsninger og mer utsetting av tjenester løser ikke problemer, snarere tvert imot. Det kan virke som om en ikke ønsker å erkjenne den faktiske situasjonen og står fast i gamle tankesett om fortsatt reduksjon. Det er enda mer bekymrende. De sikreste tegnene på at alvoret ikke er erkjent er hvordan opptjening på pensjon i ny ordning blir håndtert. Her står Forsvarets ansatte igjen som tapere. Og bare for å understreke det; opptjening på variable tillegg innebærer ikke en bedre pensjon for ansatte i Forsvaret enn andre i staten, det betyr lik opptjening. Da hjelper det lite at et av hovedgrepene for å nå målsettingene innen personellområdet er å styrke evnen til å beholde personell. Her ligger det ingen tiltak i planen, snarere tvert imot. Kraftfulle effektiviseringskrav vil raskt forverre denne situasjonen.

Det var en klar forventning om at behandlingen på Stortinget ga et bemanningsløft utover forslaget som er lagt fram, det er nå delvis på plass. Det må nå understøttes med en kraftfull satsning på utdanning for alle kategorier allerede i 2021. Det er etter min mening eneste løsning på å møte en videre oppbemanning og en allerede utarmet personellstruktur. Reelt sett finnes det ingen alternativer.

BFO har foreslått et eget prosjekt som går dypere inn på hvordan beholde ansatte. Med bakgrunn funnene og anbefalingene i Svendsen-utvalget og det faktum at over 1200 årlig slutter årlig og en stor avgangsrate til pensjon de neste 10 årene bør et slikt prosjekt være av interesse for alle. Vi har i hvert fall mange innspill som vi tror vil virke og som bør iverksettes snarest. Dette haster!

Jeg vil avslutningsvis takke for den tilliten jeg har fått. Jeg tar med meg masse motivasjon og energi i det videre arbeidet for det beste for BFO og for utviklingen av Forsvaret. Dette er en jobb jeg ser fram til å gjøre sammen med Rune og et nytt kompetent hovedstyre. Selv med en annerledes kongress har mitt BFO hjerte vokst og dagene på kongressen har gjort meg trygg på at BFO gjør den jobben vi er satt til.

Jeg vil ønske alle en riktig god julehøytid. En særlig hilsen til alle som er på jobb og som gjør en ekstra innsats for alle under høytiden. I disse tider er det ekstra viktig å ta vare på hverandre og gi en ekstra hilsen eller oppmerksomhet til de som trenger det.

Jens Jahren
Leder BFO

Forsvaret i en umulig situasjon – må bryte loven!

Siden 2017 har saksbehandlingstiden på både enkeltvedtak og tolkningsspørsmål gått rett i været. Når volumet av saker øker, har Forsvarsdepartementet i samme tidsrom krevd nedbemanning av saksbehandlerne gjennom HR-transformasjonen og det generelle østehøvelkuttet AB&E-reformen.

NÅ ER DET NOK!

Når BFO føler seg maktesløse i møte med både arbeidsgiver og medlemmet, må vi handle. Vi sier ikke at dette er Forsvarets skyld eller ønskelige situasjon. Imidlertid, når en arbeidsgivers muligheter til å gjennomføre forsvarlig forvaltning, blir umulig må også Forsvaret være tydelige på at «politiske vedtak» blir umulige å gjennomføre. Verken Stortinget eller Forsvarsdepartementet har hjemmel til å pålegge lovbrudd.

Forvaltningslovens § 11 a. om saksbehandlingstid og foreløpige svar er så tydelig som en lovtekst kan bli;
«Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.

Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok henvendelsen, snarest mulig gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og såvidt mulig angis når svar kan ventes. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig.

I saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar etter annet ledd dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.».

BFO har nå flere eksempler på saker hvor man ikke har fått svar. Saker som ble skriftlig fremmet for flere måneder siden er ikke besvart – verken foreløpig eller endelig. En sak angående forsikringer for kadettene ved Forsvarets skoler ble fremmet i 2018, og siste svar fra november 2019 – etter en etterlysning, var at saken var fortsatt under arbeid «med høyeste prioritet». Etter det har vi ikke hørt noe mer.

I tariffsaker er det flere «hengesaker» uten respons. Ansettelse, ansettelsesvilkår, lønn og inntekt er jo noe som opptar oss alle. Her har man ikke engang fått et foreløpig svar om videre saksgang.

I tillegg til lange behandlingstider er det i stadig økende grad gitt «veiledning» fra arbeidsgiver på saker som skulle vært tolket mellom partene. Eller svar hvor kunnskapsnivået om hva loven eller regelverket betyr, har vært mangelfull. Dette skaper merarbeid for alle parter og må stoppes. Da har vi ikke nevnt alle særavtaler som skulle ha vært reforhandlet – i 2018.

HVORFOR BLIR DETTE EN OFFENTLIG SAK?

Fordi vi i gjentatte møter har blitt møtt med forståelse og lovnader – uten at dette har blitt fulgt av handlinger. Så vet også BFO at Forsvaret ikke får lov til å ansette flere saksbehandlere – det ødelegger FDs «gevinstrealiseringsplan».

Problemet er at ved å fortsette som man gjør, så vil Norges sikkerhet bli enda mer redusert – de ansatte slutter.

Jon Vestli

Rektor BFO-skolen og kompetanserådgiver

OMSTILLINGS- OG TARIFFBREV 6/2020

Covid 19-situasjonen i Norge vedvarer. Det er iverksatt mange og tøffe tiltak som berører den enkelte. Det er kanskje mest av alt pendlerne som blir mest berørt, men også alle de som har hjemmekontor må utføre arbeidet på en annen, men ofte på en akseptabel måte. Møte-virkomheten er på et redusert nivå og i hovedsak er det kun møter med gradert innhold som blir gjennomført som fysiske møter. I denne utgaven gir vi en generell oppsummering på tema som har vært oppe den siste tiden.

AV FORHANDLINGSUTVALGET I BFO

MEDBESTEMMELSE MOT SLUTTEN AV ÅRET

Covid 19 har ført til mindre møtevirksomhet enn normalt, men i hovedsak har vi behandlet de vanlige sakene. Vi har merket at arbeidsgiver bruker lengre tid enn tidligere på å svare ut henvendelser, men det skyldes de samme utfordringene vi alle har gjennom de covid19 tiltak som er iverksatt. Vi liker det dårlig for lov- og avtaleverk gjelder fortsatt, men vi må alle ha forståelse for den situasjonen vi er i. Også arbeidsgiver må følge de reglene som blir bestemt av regjeringen og anbefalinger fra Folkehelseinstituttet.

OMSTILLING AV FORSVARSSTABEN

Flaggkommandør Solveig Krey redegjorde for planen om omstillingen av Forsvarsstab. Forsvarssjefen (FSJ) ønsker en generalstab som skal fungere som en styringsstab. Det er et uttrykt ønske at organisasjonen skal fungere likt i fred, krise og krig. FSJ ønsker at en slik organisasjon skal være gjenkjennbar i resten av Forsvaret. I hovedsak skal organiseringen sikre at hovedprosessene, som

HR, økonomi, plan og investering mm, herunder oppfølging av virksomheten ivaretas. Roller, ansvar og myndighet er en viktig del av utredningsarbeidet.

Det forventes at man gjennom organisasjonsutviklingen skal spare inn ca 10 % og det er lagt som en føring at sjef økonomi skal være på generalsnivå og at vi skal ha en sivil sjef HR. Dersom oppgaver overføres til andre driftsenheter skal ressurser følge med.

Mulige organisasjonsendringer skal utredes frem mot nyttår, organisasjonene lokalt og sentralt vil bli holdt orientert. Beslutning vil bli tatt før nyttår og selve omstillings-arbeidet starter opp ved nyttår og forventes ferdig 1.august 2021. Problematikken rundt OF/OR er ikke en del av arbeidet, denne prosessen pågår parallelt med omstillingen av FST.

KRAV OM FRIGJØRING/EFFEKTIVISERING

I langtidsplanen for 2021-2024 er det et krav fra Forsvarsdepartementet (FD) at det skal frigjøres/effektiviseres for minst 1.9 mrd kroner i LTP-perioden. Tidligere etterslep i størrelsesorden kr 340 mill kroner kommer i tillegg. For hver ukes utsettelse med å ta tak i denne jobben, blir konsekvensene større. Det som er sikkert at dette vil få innvirkning på struktur, arbeidsprosesser, IKT, økonomiprosesser og vil gi personellmessige konsekvenser.

Etatsjefene i Forsvarssektoren, har på initiativ fra FSJen etablert et etatsjefsstyre og et program for modernisering og effektivisering i Forsvarssektoren. Programmet blir ansvarlig for koordinering, støtte & rådgivning, kontinuerlig status oversikt, og rapportering, og har en «pådriver rolle» mens gjennomføringen foregår i linjen.

BFO er litt usikker på hvilken formell rolle dette etatsjefsstyre har. Vi har bedt styret behandle hvordan medbestemmelse og medvirkning skal ivaretas på sitt konstituerende møte 7.desember.

Brigader Henry Lindbak er gitt oppdraget i å lede arbeidet. Programmet organiseres inn under sjef Forsvarsstab og opprettes fra 1. desember 2020 med 9 prosjektstillinger. Programmet rapporterer til etatsjefsstyret. Programmet skal være operativt fra januar 2021.

PARTENE SENTRALT TAR SMITTERISIKOEN PÅ ALVOR

Implementeringsperioden for «Ordnung for militært tilsatte» (OMT) går mot slutten (31.12.20) og det er åpnet for at personell som ikke har grunnleggende offisersutdanning likevel kan søke om å bli realkompetansevurdert til offiserssøylen. Grunnlaget for søknadsprosessen og kriteriene for vurdering er drøftet mellom partene på sentralt nivå, der partene også i forkant av behandlingen hadde et avklaringsmøte (bildet) for å sikre felles forståelse for vurderingskriterier og -prosessen. I uke 47 ble totalt 259 søknader behandlet av et partssammensatt realkompetansevurderingsråd (RKV-råd), der mange ble godkjent for videre karriere i offiserssøylen, mens andre ble vurdert å ha best karrieremulighet i OR-søylen.

SKATTEMYNDIGHETENE HAR UTTALT SEG OM HJEMMEKONTOR

Skatteetaten har kommet med flere viktige avklaringer om skatt og hjemmekontor. Ett av punktene omhandler reise til og fra arbeidsplass, hvor teksten blant annet lyder:

Når det meste av arbeidstiden i løpet av en kalendermåned tilbringes på hjemmekontoret, er hjemmekontoret det faste arbeidsstedet i skattemessig sammenheng. Dette innebærer at reise mellom hjemmekontoret og det ellers faste arbeidsstedet er en yrkesreise som kan dekkes skattefritt i sin helhet.

I disse Covid19-tider har svært mange hjemmekontor. Utfordre arbeidsgiver mht å få dekket reisekostnadene til og fra den arbeidsplassen. Sjekk ut hva som gjelder der du er.

MAN UTREDER SÆRALDERSGRENSER UTEN INVOLVERING

Iht til postjournalen i Forsvarsdepartementet har man etterlyst medlemmer til en intern arbeidsgruppe om særaldersgrenser i Forsvaret. Forespørselen er datert 17.9.2020. Forespørselen tar utgangspunkt i et beslutningsnotat fra et statssekretær-utvalg om særaldersgrenser i desember 2019, kort tid etter ble det brudd i pensjonsforhandlingene i staten mht ny særalderspensjon.

BFO har kommentert rapporten som ble levert FD høsten 2016 og den hadde 3 alternative modeller. BFO stiller spørsmål ved grunnlaget i lys av de omfattende endringene vi har hatt i Forsvaret de siste 5 årene. I 2016 stilte vi konkrete spørsmål om hvilke stillinger som skulle ha annen aldersgrense enn 60 år, hvordan skulle man dekke opp for et stadig mer aldrende Forsvar og er det ting i tiden som tilsier at de som opererer i krise og krig blir eldre? I FN har de nylig senket aldersgrensen for FN-stillinger fra 60 til 55 år. NATO har også en aldersgrense for tjenestegjøring.

Går vi mot et mer fredsrettet Forsvar eller er forsvaret i ferd med å gå av seg skoa, er det samfunnsøkonomiske- eller operative behov som ligger til grunn? Vårt spørsmål er hvorfor blir ikke de militære organisasjonene involvert? Er det noen grunn til at dette skulle være en lukket prosess?

KKT – STATUS PÅ SLUTTEN AV 2020

2020 har vært et spesielt år. Mange tunge og prinsipielt viktige prosjekter har dratt ut i tid på grunn av Corona, og KKT-prosessen ble i tillegg rammet av en mangelfull prosjektplan for behandlingen på nivå 1. Dermed er man enda ikke ferdige.

BFO har vært en av de største pådriverne for at denne prosessen må behandles helhetlig og at det må være en enighet mellom partene som skal styre rammene, prinsippene og prosessen. Vi opplevde at så ikke skjedde og har brukt fem måneder på å få prosessen tilbake på rett spor – vårt spor.

Forsinkelsen i behandlingen og den nye enigheten betydde også ny behandling på nivå 2. Her ble tidligere føringer om fordelinger fjernet, fagmyndighetenes beskrivelser er anbefalinger, og premissene fra april 2019 gjelder. Samtidig er det besluttet at stillingsfullmakten gjelder for nivå 2- sjefene - dette er bra.

I skrivende stund er DIF'ene midt i sin behandling. Tilbakemeldingene BFO får fra sine HTV'er er at det er varierende grad av behandlingsprosess. Noen gjennomfører full revisjon, andre «strør sand på førsteutgaven», og andre er fortsatt frustrerte.

BFO er fortsatt bekymret for om dette vil gi en bærekraftig struktur. Spesielt er vi bekymret for evnen til å skape nok kompetanse (kunnskap, ferdigheter, erfaringer og holdninger) til å understøtte alle ulike behov til eksempelvis FOH, FMA, FD, NATO-staber osv. BFO mener derfor, som i Juni 2020 at det må være en sentral prosess som avstemmer «hele Forsvaret» til slutt. Følgende står i dokumentet fra april 2019 om «Bærekraft»:

- 1) Bærekraftdimensjonen totalt for sektoren må vurderes.

- 2) Vurder om gradsstrukturen og kompetansestrukturen på ulike nivå i organisasjonen er bærekraftig opp mot karriere- og tjenesteplaner.
- 3) Vurder bærekraft opp mot produksjon av kompetanse til styrkestrukturen. Økt ståtid er et suksesskriterium for å lykkes med implementeringen av OMT. Ved økt ståtid og økt profesjonalisering, vil utdanningstakten kunne gå ned.
- 4) Etter å ha fastsatt personellkategori, grad og utdanningsnivå på hver enkelt stilling, må helheten i avdelingen vurderes i forhold til om kompetansekravene på stillingene og sammensetningen av personellkategorier er hensiktsmessig, slik at avdelingen er i stand til å løse sine oppdrag.

Vi må vurdere om man har sikret tilstrekkelig organisasjonsforståelse, profesjons-identitet, reaksjonstid og utholdenhet i avdelingen. Dette gjenstår og må bli en viktig prosess i 2021.

LOKALE LØNNSFORHANDLINGER 2019

Befalets Fellesorganisasjon, Norges officers- og spesialistforbund, Parat forsvar og Forskerforbundet fremmet i mai stevning til Statens lønnsutvalg, da hadde partene i Forsvaret forhandlet siden september 2019.

Det var i 2019 avsatt 1,24% til lokale forhandlinger. For forsvaret utgjør dette ca 105 millioner kroner. Foruten å bli enig om økonomien er det viktigste kravet at forutsigbare tillegg, som ATF, skal være pensjonsgivende inntekt også for Forsvarets ansatte.

BFO og øvrige ATOs hovedkrav har vært å finne en løsning for å lande ATF som pensjonsgivende tillegg for Forsvarets personell. En stor andel av lønna til den enkelte blir i dag ikke rapportert som pensjonsgivende inntekt. Dette gjelder blant annet øving, fartøytjeneste og vakt- tillegg. Ved enkelte avdelinger er belastningen høy og disse tilleggene utgjør derfor en vesentlig del av lønna og det har stor betydning for den enkelte at disse tilleggene blir rapportert som pensjonsgivende for de som er født i 1963 og senere.

Twisten om lokal lønn ble behandlet Statens lønnsutvalg (SLU) 9 november og kjennelsen var klar 13 november. Alle ansatte i Forsvaret får et generelt tillegg. Spørsmålet om å gjøre ATF tilleggene pensjonsgivende, sendes tilbake til Forsvaret for avklaring, og arbeidet fortsetter. SLU utaler om pensjonsgivende variable tillegg i sin kjennelse, utover sin vurdering om ikke å ha myndighet til å vurdere en konkret slutning: «Spørsmålet om variable tillegg er pensjonsgivende eller ikke, må finne sin løsning lokalt i samsvar med HTA vedlegg 5.»

I lys av SLU sin uttalelse vil partene nå hver for seg bruke noe tid før denne saken fortsetter, og igjen blir gjenstand for en videre prosess mellom arbeidstakerorganisasjonene og Forsvaret som arbeidsgiver. I kjennelsen legges det til grunn, slik BFO vurderer det, at Forsvaret både har nødvendige fullmakter og ikke minst et ansvar for å følge opp dette innen kort tid, slik at ATF i all hovedsak blir pensjonsgivende. Tore Leirfall som fast medlem i SLU fra YS Stat har ivaretatt våre innspill og krav. Som medlem er man uholdet, fagorientert og utøver sin rolle med integritet. Tore har klart det som del av utvalget, samtidig som han har ivaretatt våre medlemmers behov.

Tore Leirfall.

Kjennelsen fra SLU betyr også at lokal lønn 2019 er ferdigbehandlet og det blir (også av smittevernhensyn) ingen lokal behandling på DIF-nivå. Så snart vi har gjennomført nødvendige beregninger, vil oppgjøret utbetales med virkning fra 1. juli 2019. Alle vil få et generelt tillegg, størrelsen vil vi komme tilbake til når beregningene er gjennomført. Medlemmer som i perioden har gått av med pensjon vil bli ivaretatt på lik linje med tjenestegjørende medlemmer.

Lønnsmessige skjevheter ute ved avdelingene, som følge av ovenstående, må derfor vurderes løst ved hjelp av andre virkemidler i Hovedtariffavtalen i den kommende perioden.

Når det gjelder sikringslønn vurderer statens lønnsutvalg å ikke inneha nødvendig myndighet til å gi en konkret slutning. Dette spørsmålet vil derfor BFO forfølge videre i en egen prosess, blant annet i videre dialog med hovedsammenslutningene.

Med Forsvarets særegne beordrings – og disponeringssystem kan ikke lenger BFO godta at alt militært personell kan beordres eller disponeres ned i lønn som følge av arbeidsgivers disponeringer. Behovet for en snarlig avklaring av dette forsterkes ytterligere gjennom OMT, konvertering og tidsbegrensning av militære stillinger.

BFO takker våre medlemmer for utvist tålmodighet i den tiden det har tatt for å komme til en endelig avklaring av det lokale lønnsoppgjøret for 2019.

NEI, DU SKAL IKKE VASKE KVARTERET DITT SELV!

Tidligere i høst ble det gjennomført drøfting av nytt boligreglement med vedlegg, og ved en inkurie så var det ingen som oppdaget at det var gjort endringer i ett av vedleggene. Der framgikk det at den enkelte som har fast kvarter skulle vaske dette selv. Så snart vår forhandlingsleder i BFO oppdaget dette så krevde vi re-drøfting av dette vedlegget, og dette er nå gjennomført. **Resultat: Du skal IKKE vaske kvarteret ditt selv.**

BFO er godt kjent med at det igjennom lang tid har vært store utfordringer med å skaffe kvalifisert personell (godkjent klareringsnivå), men dette skal ikke den enkelte ansatte lastes for ved å skyve renholdet over på dem. Dette har BFO nå stadfestet ovenfor arbeidsgiver ved denne re-drøftingen. BFO har signalisert ovenfor arbeidsgiver at vi sammen skal jobbe for at renholds problematikken løftes opp i de rette fora.

**HA EN RIKTIG GOD JUL
OG ET FREDELIG
GODT NYTT ÅR!**

BFO INDRE ØSTLAND TAKKER AV REGIONSTYRE- LEDER PÅL MAUGESTEN

Den 30/9- 1/10 ble det avholdt Region styre møte på Hamar. Her ble det informert om saker fra leder BFO Jens Jahren, om ting i tiden som, status KKT-prosjektet og OMT, status lokal lønn, hovedtariffoppgjøret 2020, pensjonsreformen samt andre aktuelle saker.

Kongress var selvsagt et tema for regionen, det ble en gjennomgang av prinsipp- og handlings program, samt info fra Hovedstyret. Status lokalforeninger og drift var som alltid tema og det ble god tid til generell diskusjon rundt dagsaktuelle temaer, dette er et fora med mye bredde og kunnskap!

Til slutt ble Pål Maugesten takket av for fem år som regionstyreleder og ny ledelse ble valgt. Ny leder er Mads Håvard Stensby (lokalforening Raufoss), og Håvard Støle (lokalforening Rena) ble valgt som nestleder.

BFO/Indre Østland

**Kunnskap
er makt!**

BFO-BESØK VED FLO OG FMA PÅ RAUFOSS

Torsdag 12. november var leder BFO på besøk hos FLO og FMA sine avdelinger på Raufoss. Det er alltid hyggelig å komme ut til avdelingene, særlig i en periode hvor det er mindre reisevirksomhet enn normalt.

Tema for møte var OMT, pensjon og kommende LTP. Særlig OMT med tilhørende prosess med KKT ble det brukt mye tid på. Det er stor usikkerhet knyttet til virkningen av OMT for avdelingene på Raufoss og derfor er det viktig med informasjon for å gi bedre klarhet på hva dette kan innebærer. Det er også viktig for den enkelte. Mange har spørsmål om hva dette innebærer for den enkelte. Opplevelsen er at usikkerheten står i veien for å ta et valg når det gjelder konvertering, derfor er det viktig at dette blir avklart for den enkelte. Pensjon er også et tema som betyr mye for mange. Her kan BFO gi god innsikt og ikke minst gode råd på hva nye pensjonsordning betyr for den enkelte.

Leder BFO takker for gode diskusjoner og et godt møte

Leder BFO Jens Jahren og
regionstyreleder Indre
Østlandet Mats Stensby

BESØK VED RENA LEIR

Lunsj med tillitsvalgte ved HVS, TMBN, FS og HV

Fredag 13. november var leder BFO på besøk ved Rena leir. Dagen startet med et godt møte med sjef HVS Brigader Lars Huse. Oppdatering på utvikling av HVS var et hovedtema. Det er klart at utdanningsreformen og innføringen av OMT gir nye oppdrag til HVS. Dette innebærer større belastning på en avdeling som HVS. For å møte situasjonen med å bygge oppunder OMT jobbes det aktivt med å se på nye måter å gjennomføre fag og funksjonsutdanning for alle grupper. Dette er et arbeid som er viktig for kunne oppnå en bedring i ståtid og mer erfarne ledere på lavere nivå.

Det ble også gjennomført lunsj med tillitsvalgte fra HVS, TMBN, FS og HV. Mangel på kompetanse og økende press på de som er igjen var hovedtema. Mange miljøer ved HVS er meget sårbare og det er liten vilje til å bruke incentiver for å beholde personell. Det er hovedbudskapet som tas med videre. I tillegg er mange opptatt av pensjon og de endringene som er kommet. Det er helt avgjørende å få like opptjeningsrettigheter for ansatte i forsvaret som ellers i staten.

Leder BFO Jens Jahren avsluttet dagen med et godt møte med fagsjef ingeniør oberst Andreas Øygarden.

LOGISTIKKHØGSKOLEN ØNSKER SEG FLERE DRØMMESTUDENTER

Høgskolen i Molde har i lang tid profilert seg som lærestedet med landets ledende logistikkstudier. Nå håper de å lokke til seg flere søkere fra Forsvaret.

Når de markedsfører seg selv med «landets ledende logistikk-studier», så har de noe å leve opp til. Men som Norges eneste vitenskapelige høgskole i logistikk så kan også Høgskolen i Molde hevde nettopp dette. Offisersbladet tok kontakt for å få vite litt mer om dette logistikk-studiet.

Førsteamanuensis Berit Helgheim var den aller første som fullførte doktorgradsutdanningen. Nå er det også hun som står i front for planleggingen av det nye nettbaserte årsstudiet i logistikk og risikostyring. To fagfelt som henger godt sammen mener Helgheim. Hun sier videre at risikostyring på mange måter er komplementært til logistikk. Du må planlegge for å sikre forsyningskjedene og den interne produksjonen slik at det ikke oppstår uventede hendelser, forteller Helgheim.

FORSVARET HAR DRØMMESTUDENTENE

Helgheim håper at mange med bakgrunn fra Forsvaret vil søke. Hun forteller at høgskolen har veldig gode erfaringer med studenter fra Forsvaret. Selv har jeg vært involvert i et prosjekt sammen med Forsvarets høgskole, og hatt ekstern sensur på masteroppgaver der, samt på Sjøkrigsskolen. Vi har også hatt kadetter fra Sjøkrigsskolen i Bergen som studenter i matematikk, og der fikk over 80 prosent av dem toppkarakter, avslutter førsteamanuensis Berit Helgheim.

PANDEMIEN GIR LOGISTIKK-DISKUSJONER

Videre får Offisersbladet informasjon om at koronakrisen på mange måter ble en vekker, og at en del bedrifter fikk tidlig stans i produksjonen sin som følge av at deler fra Kina ikke kom fram. Høgskolen i Molde tror det etter hvert vil komme en diskusjon på hva som er god logistikk, lagerstyring og vareflyt. Logistikkstudenter har lært at de må ha minst mulig på lageret. For god logistikk skal jo hindre at det blir stans i produksjonen, men må vi i større grad satse lokalt? I Norge går eksempelvis nå debatten om hva vi skal gjøre med beredskapslagrene og medisinaldepotene våre. Dette er ikke bare en diskusjon som bedriftene må ta, men også myndighetene. Det er tydeligvis mye å lære, og mange spennende temaer som studenter ved logistikkhøgskolen kan vente seg!

Einar Holst Clausen

Logistikk-kadetter.

Førsteamanuensis Berit Helgheim i undervisningen.

HAR DU FLYTTET I DET SISTE, OG I SÅ FALL MELDT IFRA TIL BFO?

DET ER VIKTIG AT VI HAR DIN KORREKTE ADRESSE. OFFISERSBLADET SKAL JO KOMME FREM TIL DEG TIL RETT TID, ELLER OM VI SKAL SENDE ET BREV TIL DEG.

HERVED ER OPPFORINGEN GITT
– MELD ADRESSEFORANDRING ASAP.

DETTE KAN GJØRES VIA «MIN SIDE» PÅ WWW.BFO.NO
ELLER VED Å SENDE EN MAIL
TIL: POST@BFO.NO

SVENDSEN-UTVALGET – BFOS HØRINGSINNspill

Rapporten fra utvalget ledet av Berit Svendsen er ute på en høringsrunde. Forsvarsdepartementet satte høringsfristen til 3. juni, noe som har gitt alle svært gode muligheter til å reflektere over innholdet og tenke gjennom hva som blir anbefalt – og på hvilket grunnlag.

BFO har brukt lang tid på å bearbeide Svendsen-utvalgets rapport. Innholdet i rapporten er utfordrende å ta inn over seg, og det er stor risiko for at man blir provosert av hva som er skrevet eller ikke er omtalt. På samme måte som man kan bli blendet av rapportens konklusjoner og – tilsynelatende, gode logikk.

Dette handler om bias.

Officersbladet har omtalt rapporten i flere utgaver det siste året. Nå er arbeidet på oppløpssiden.

BFO mener at rapporten både inneholder en del viktige funn og løsninger på en del av Forsvarets problemer i det daglige. Samtidig er det også flere områder som er upresist fremstilt og hvor vi mener at rapporten baserer seg på manglende forståelse av Forsvarets funksjon og egenart. Særlig gjelder dette beskrivelsene av den militære profesjon, behovet for militært ansatte, utvidelsen av oppgavespekteret og sårbarhetene, pensjon for profesjonsutøverne. Flere av disse områdene er omtalt, men det blir for overfladisk. Det er nesten så man skulle tro at enkelte av avsnittene var rene bestillingsverk – preget av konsulentretorikk.

Hovedbudskapet fra BFO til Forsvarsdepartementet handler om

mangelen på profesjonsforståelse og -respekt. Dette ble omtalt i forrige utgave av Officersbladet. Ved å se bort i fra Forsvarets behov for ansatte med en tydelig profesjonsidentitet, blir det derimot enklere å argumentere for økt bruk av «sivil kompetanse» og flere sivilt ansatte. BFO mener at dette er et blindspor.

Våre hovedfunn kan oppsummeres slik;

- Mangelen på en diskusjon om, respekt for og erkjennelse av den militære profesjon er en stor svakhet ved rapporten, og løsningsforslagene blir derfor i overveiende grad truffet på feil grunnlag. Forsvarets oppgaver må ses i lys av det til enhver tid rådende kontinuum som det mulige krise- og krigsspekteret representerer. Det er ikke slik at digitale trusler «erstatte» andre stridsformer – det kommer i tillegg til, og Forsvaret må ha kapasitet til å håndtere alle. Dette, sammen med en bevisst tenkning om sannsynligheter for hva som kan skje, bør styre hvordan ressursene og innsatsen prioriteres. Imidlertid blir det helt feil å redusere utviklingen av militær profesjonskompetanse – uavhengig av nivå.
- Kompetanse innen operasjoner er kjernen i Forsvarets behov. Dette er mye mer enn hva man tror; effektiv logistikk og ressursbruk er helt vesentlige elementer på lik linje med operasjonsutvikling, strategi- og doktrinekunnskap, IKT, EL og teknologiforståelse. Profesjonens ulike fag, funksjoner og oppgaver kan løses gjennom fornuftig balanse mellom militær og sivil kompetanse – men alt dette må ses og utvikles i rammen av profesjonen. Det er denne som setter kravene som må innfris. Du får ingen ny sjanse i strid.
- Forsvaret MÅ få bedre rammebetingelser for å kunne beholde og utvikle sine ansatte. Forsvarsdepartementet må derfor endre sin styring av etaten, samtidig som ansvarliggjøringen av etatsjefene blir bedre. Tillitsbasert ledelse må innføres. Her er vi enige med Svendsen-utvalget.
- Større fleksibilitet, mer desentralisert ledelsesansvar og forbedrede incentiver (lengre arbeidsforhold, EBA, utdanningsmuligheter, tilstrekkelige ressurser, balanse jobb og «resten av livet») med lokale tilpasninger må innføres. Her er vi enige med Svendsen-utvalget.
- De siste 10 årene er det gjennomført mange reformer som har truffet Forsvarets personell direkte når det gjelder tilsettingsforhold, nedskalering av gode incentiver og stadige endringer innen forvaltning. Den siste store saken er at hele pensjonssystemet er endret og under et kontinuerlig press. Disse forholdene preger tilhørigheten og hvordan individet ser på Forsvaret som arbeidsplass de kommende årene. Utvalgets forslag om en endret innretning mot en mer fleksibel og framtidsrettet incentivstruktur er derfor av stor verdi for fremtidige diskusjoner, og vi håper dette tas med videre uten at de drukner i kravet om å spare penger.

Svendsen-utvalgets rapport gir et viktig bidrag til utviklingen av Forsvaret som organisasjon og hvordan Forsvaret kan utvikle gode strategier for å beholde ansatte. De har gitt råd om hvordan Forsvaret kan få tilgang på god og nødvendig kompetanse i framtiden, og utvalget kommer også med mange gode forslag som kan utvikle Forsvaret som virksomhet. BFO er helt enig i at utvikling er avgjørende i en hverdag hvor endringene kommer raskere og kravene til leveranse på alle nivå blir tydeligere.

Imidlertid må da Forsvarsdepartementet endre dagens styring av Forsvaret som etat.

For BFO er det viktig å understreke at Forsvaret i dag er en organisasjon med ansatte som er motiverte, har høy faglig kompetanse og er dedikerte til oppgaven. Det er helt avgjørende at det er dette som er utgangspunktet for all videre utvikling av virkemidler og endringer.

Skoleflyet Saab Safari på en flytur i finværet i Bardufoss Flyet brukes i i selekteringen av flyaspiranter på Luftforsvarets flygeskole. Foto Ingeborg.

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Even Mølmsaug		990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	473 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Tariff	990 96 521		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tor Erik Eide		922 10 930		tor.erik.eide@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	John Anders Bakke		450 10 814		john.bakke@bfo.no
Markedsansvarlig	Dorte Storihle Ødegård		984 88 211		dorte.odegard@bfo.no
Kommunikasjonsrådgiver	Mariell Halstensen		938 04 855		mariell.halstensen@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIKJØPTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Tore K. Halvorsen			489 43 315		tore.halvorsen@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Sør-Norge	Kerstin Ransjø			456 38 647		kerstin.ransjo@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 37 75	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
HTV Luft	Lars Anthonsen			909 99 595		lars.anthonsen@bfo.no
HTV Luft, vara	Johnny Knutsen			481 67 476		johnny.knutsen@bfo.no
HTV Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
HTV Sjø	Per Ivar Haugen			934 59 898		per.haugen@bfo.no
HTV Heimevernet	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
ATV Brigade Nord	Tony Johansen			917 90 592		tony.johansen@bfo.no

Sammen gjør vi fremtiden digital

Vi i Sopra Steria har i mange år arbeidet tett med det norske forsvaret. Sopra Steria er Norges ledende konsultentselskap innen digitalisering, og er en strategisk partner for mange av landets største virksomheter.

Forsvaret er en av våre viktigste og mest prestisjetunge kunder, og i en årrekke har vi vært hovedleverandør til Forsvarets sikre plattformer. Vi bistår Forsvaret med å øke sin operative evne gjennom løsninger som stiller høye krav til tilgjengelighet, funksjonalitet og sikkerhet.

For Forsvaret er nye, smidige leveransemetoder viktig. Skal sektoren stå sterkt i en digital fremtid, er man avhengig av å utvikle både teknologi og organisasjon. Sopra Steria står parat til å bistå forsvarssektoren med en sikker digital fremtid.

Vil du vite mer?

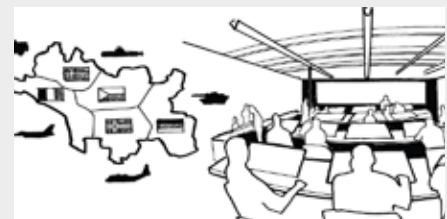
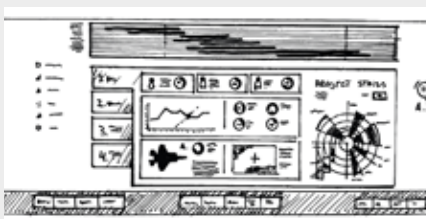
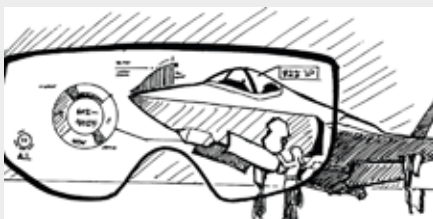
Morten Follestad

Direktør for forretningsutvikling,
forsvar og nasjonal sikkerhet,
Sopra Steria

Telefon:
95 82 09 16

E-post:
morten.follestad@soprasteria.com

Les mer på
www.soprasteria.no/forsvar

HEI ALLE DERE UNDER 28

Har du kontroll på egen økonomi?
Setter du opp et budsjett du følger hver måned?
Hva gjør du når utbetalingen din er større en grunnlønn?

Som ung er min anbefaling at du setter deg inn i nettopp dette.
Hva skal pengene jeg har opptjent i tjenesten gå til. Bare fest og moro,
eller kanskje det bør gå til sparing.

Som ung under 33 har du et hav av sparemuligheter.
Boligsparing for Unge (BSU) med gunstig rente.
Rimelig tilgang på bolig lån.

Sjekk om du betaler på Visa eller Mastercard dette bør være gratis.
Sett deg inn i fondssparing og vurder en fast spareavtale.
Prøv å sett av så mye som mulig av en ekstraordinær lønning.

Det kan lønne seg på sikt.

Hilsen en gnier

KAFOs ARBEID FOR RETTIGHETER OG PLIKTER

Kadettene organ i BFO, KAFO, har siden utdanningsreformens faktum arbeidet for å gjøre våre rettigheter og plikter fastsatt og tydelige i alle sider av hverdagen. Fra helsetjenester, til velferd, godtgjøringer, sosiale stønader, arbeidstid, psykososialt miljø; listen fortsetter. Vi kan trygt si at vi ikke har møtt særlig mye velvilje fra sentrale beslutningstakere, deriblant Forsvarets høgskole, Forsvarets personell- og verneplikts-senter eller Forsvarsstaben. En derimot lys side i det hele er opprettelsen av et studentdemokrati hos Forsvarets høgskole. KAFO håper dette nye tillitsvalgt-systemet vil oppleve effekt og å bli hørt i større grad enn hva vi har.

I den forbindelse har KAFO identifisert at vi må fornyes. Vi har de senere årene bidratt i utviklingen av BFO Ung med målgruppe i alle unge og nyansatte i Forsvaret, og dette er en satsning vi har god tro på. KAFO som organ for kadettene har derimot fremdeles en viktig rolle for våre personellgrupper, og må derfor på ny gjøres relevant. Det må eksistere en hensiktsmessig overlap med høgskolens eget tillitsvalgt-system og vårt arbeid, samtidig som vi alltid skal være til støtte for våre medlemmer.

På forrige landsstyremøte diskuterte vi nye mulige ansvarsområder og fokusområder. Overgangen fra kadett til ansatt var et svært aktuelt tema. Gjennom årsskiftet vil møtevirksomheten i stor grad fokusere på dette, og vi ser frem til resultatet. Vi er alltid åpne for innspill og engasjement, og du kan når som helst få kontakt med oss på KAFO@BFO.no.

Carl Hermann Corneliussen

NORHUNT

NORHUNT.NO

Varme varer på lager!

Varmevest, varmesåler, Varmehansker, varmekbukse og mye mer. Sommervarmen er ikke over!

PULSAR

Termiske kikkerter - Snakk med oss om termisk! **Fra: 12 000,-**

Silver Falcon 4G

Viltkamera som tar video og bilder i høy oppløsning. Sender via e-post og MMS. Normalt: 3490,-

Kjøp 3 stk: 2792,- pr kamera

Blaser

Blaser RD20 rødpunktsikte
NYHET 2020

Børsemaker

Vi har operativt verksted med 2 børsemakere.

Ta kontakt for utbedring av ditt våpen.

WWW.NORHUNT.NO - Tlf: 94 84 84 28

En av tidenes største trusler for vestlige krigsfartøy?

Russland har i en årrekke drevet utvikling av nye høyteknologiske våpensystemer.

Målet er etter alt å dømme, å skaffe seg et overtak over vestlige lands våpenteknologi og våpensystemer. Et nytt våpenkappløp er i startgropa.

AV ANDERS AMUNDSEN FALCH

HYPERSONISK SUPERVÅPEN

Russlands utvikling av våpensystemer Kalibr, S-400 og Kinzhal, har lenge bekymret NATO. Nå er Russland i ferd med å utvikle og teste enda et nytt krysser-missilsystem, nemlig «Zircon», et hypersonisk antiskipsmissil. Dette krysser-missilet har allerede vært testet, og med hastigheter opp imot hele 8 Mach (9800 km/t). Det vil si at missilet beveger seg 3 km per sekund!

«Zircon»-missilet er så raskt at det oppstår en sky av plasma rundt missilet, som gjør det svært vanskelig å oppdage på radar. Dette kalles «plasma stealth». Missilet skal angivelig ha en rekkevidde på opptil 1000 km. Det som bekymrer NATO, er at «Zircon» missilet potensielt kan trenge gjennom alle de eksisterende missilforsvarssystemene som dagens krigsskip har til rådighet. Systemer som eksempelvis luftvernet på de norske fregattene av typen ESSM.

EN REKKE TESTER ER GJENNOMFØRT

Allerede i 2012/13 ble en prototype av «Zircon»-missilet avfyrt fra det russiske bombeflyet TU-22M3. Dette ble etterfulgt av missiltester fra

bakkebaserte utskytningsplattformer allerede i 2015. I november 2017 uttalte General Viktor Bondarev at flere missiler allerede var operative og i tjeneste. En interessant hendelse for Norge og NATO i Nord-områdene, er at det i januar 2020 ble gjennomført den første testskytingen av krysser-missilet i Barentshavet. Missilet ble avfyrt fra den russiske fregatten «Admiral Gorshkov», og testen ble erklært vellykket da missilet traff målet sitt over 500 km fra fregatten.

TRUSSEL MOT BÅDE SJØ- OG BAKKEMÅL?

Norske fregatter er bevæpnet med ESSM-missiler i VLS-celler, så de vil uten tvil være i stand til å beskytte seg mot en rekke trusler. Men våre fregatter har per i dag ikke våpensystemer som kan ta ut trusselen som det hypersoniske krysser-missilet «Zircon» representerer. Disse ekstremt raske krysser-missilene kan antageligvis også rettes mot bakkemål, og hverken Hæren eller Luftforsvaret har våpensystemer som kan stoppe innkommende missiler med slik hastighet.

NATO/USAs planer om plassering av rakett-skjold-installasjon i Norge er som kjent på grunn av sterke reaksjoner fra Øst, lagt på is. Anskaffelse av langtrekkende presisjonsild og utbygging

av vårt luftvern er skjøvet ut i tid. Da gjenstår det å se om våre F-35 kampfly, når faren truer, er i stand til å kunne ta ut land- og sjøbaserte «Zircon» utskytningsplattformer før det er for sent.

fakta

Opprinnelsesland: Russland
Navn: 3M22 Zircon (også kalt 3M22 Tsirkon)
NATO kodenavn: SS-N-33
Missiltyper: Hypersonisk anti-skips missil, kryssermissil, ubåt avfyrt kryssermissil og land-måls missil
Lengde: 8-10 meter
Stridshode vekt: 300-400 kg
Motor: Scramjet
Rekkevidde: 400-1000 km, avhengig av type mål
Hastighet: Mach 8 til Mach 9 (9800-11025 km/h)
Avfyrringsplattformer: Ubåter, overflate krigsskip, etter hvert også med en landbasert utgave

EXTREME PERFORMANCE
FOR EXTREME CONDITIONS

I over 200 år har KONGSBERG laget løsninger som gjør det mulig for mennesker verden over å levere ekstreme prestasjoner under ekstreme forhold. Vi er i dag verdensledende på flere områder innenfor maritim virksomhet, forsvar, romfart, olje og gass. Vår styrke er å sette sammen brede kompetansmiljøer rundt produkter, teknologier og markedsbehov.

KONGSBERG

JOBBS MULIGHET I KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE:

MANAGER BUSINESS DEVELOPMENT

Integrated Defence Systems er en divisjon i Kongsberg Defence & Aerospace. Vi utvikler og leverer verdens mest avanserte systemløsninger bl.a. innen luftvern, luftovervåking, ildledning og kommando- og kontrollsystemer for Hæren, Luftforsvaret og internasjonale kunder. Hovedvirksomheten er lokalisert på Kongsberg, med kontorer i USA, Finland, Polen og Australia.

På grunn av økende aktivitet søker vi medarbeidere for markedsføring og salg av kommando og kontroll, og luftvernssystemer.

Arbeidsoppgaver: Salg og markedsføring mm. **Ønsket bakgrunn:** Militær operativ erfaring med Bachelor eller tilsvarende militær utdanning.

For informasjon om stillingen - se <https://www.kongsberg.com/careers>

Søknad sendes elektronisk innen: Snarest

Kontaktinformasjon: Hans Christian Hagen, Markedssjef, Mob: 900 45 712

[kongsberg.com](https://www.kongsberg.com)

Snowmobile Pulk

Used by the military in several countries for many years.
NAMSA Contract No LZARCO1

- Rotation moulded polyethylene hull
- Cordura cover
- Waterproof
- High loading capacity
- Excellent floating ability
- Low friction, easy to pull
- Unique handling

Arctic Pulk
www.arcticpulk.com
Norway, 9372 Gibstad
Tlf: +47 984 21 112

Rescue version
NATO stock no: 3920-25-160-0732

Army version
NATO stock no: 3920-25-160-0731

Arctic Pulk
No-9372 Gibstad
Norway Tlf.: +47 984 21 112
remy@arcticpulk.com
www.arcticpulk.com
Leverandør ID 110629

Pensjon

Det har skjedd svært lite, men mye på pensjonsfronten i året som snart er historie. I denne utgaven skal vi gi en oppsummering i grovt på hva som har skjedd og er i ferd med å skje. BFO får mange spørsmål, noen kan vi ikke svare på fordi forhandlingene om særalderspensjon er ikke sluttført. Andre årsaker er at det pågår en masse prosesser som påvirker helheten, les brudd i forhandlingene, FD utreder nye særaldersgrenser.

AV FORHANDLINGSLEDERNE GRETHE BERGERSEN
OG RAGNAR DAHL

OPPSUMMERING PÅ PENSJON – STATUS I DAG.

Vi har både gammel og ny pensjonsordning, noen er på begge ordninger. Mye er uklart da det ble brudd i forhandlingene i våres. Mange lurer på når man skal gi informasjon og vi prøver å gjøre det etter beste evne, men det kan være at vi fra tid til annen bommer litt, men ikke veldig mye.

Vi skal gi en status som omfatter gammel pensjonsordning, ny folketrygd, individuell garanti for de som er født i 1958 og tidligere, kort om avtalen fra 2018, herunder grunnlovsværn og individuell garanti for de som er født i 1959-1962, pensjonsavtale for de som er født i 1963, oppstart av forhandlinger ny særalderspensjon, oppsatt pensjon fra desember 2019, bortfall av plikten til å frate og det faktum at FD utreder nye særaldersgrenser.

Husk: Ingenting er avgjort på politisk nivå.

MEDLEMSFORDEL

Ring oss eller send en melding om det er noe du lurer på, en problemstilling eller annet du måtte ha på hjerte om pensjon på post@bfo.no

GAMMEL PENSJONSORDNING

Den tidligere pensjonsordningen var en såkalt bruttoordning, hvor du fikk 66 % av pensjonsgrunnlaget den måneden du gikk av med en maks opptjeningsstid på 30 år. I pensjonsgrunnlaget inngår grunnlønn og alle avtalte faste variable tillegg etter hovedtariffavtalens vedlegg 4 for de som er født før 1963 og vedlegg 5 for de som er født i 1963 og senere.

Når du skal gå av med pensjon må du sende oppsigelse, Forsvarets lønnsavdeling vil sende pensjonsmelding til SPK, som vi sender deg et beregnet pensjonsgrunnlag. Du har 6 uker på å klage på dette om du ser at noe er feil.

Pensjonsordningen var at du fikk alle pensjon opptjent i folketrygden og så dekket Statens pensjonskasse (SPK) differansen opp til 66 % av det aksepterte pensjonsgrunnlaget. Dette inkluderer manglende opptjening i folketrygden (40 år).

2009 - forhandlinger om ny offentlig tjenestepensjoner

I 2009 behandlet vi folketrygden som hadde blitt utredet og vært gjennom omfattende endringer i Stortinget i perioden 2001-2010. I prinsippet gikk folketrygden over fra en grunn- og tilleggspensjon, basert på gjennomsnittet av de 20 beste opptjeningsårene gjennom karrieren, herunder om du var gift/samboende eller ikke.

Ny ordning var en «årlig påslagspensjon» hvor du opptjente 18.1 % av all inntekt opp til 7.1 ganger grunnbeløpet. Pensjonsbeholdningen ble lønnsregulert med lønnsveksten i samfunnet.

Med utgangspunkt i den nye folketrygden startet vi forhandlinger om en ny offentlig tjenestepensjon i staten, basert på samme ordning som i folketrygden. Det ble brudd, da totalpakken- og særlig de som jobbet i helsevesenet kom for dårlig ut.

INDIVIDUELL GARANTI

Det man imidlertid ble enige om var en individuell garanti for de som var født i 1958 og tidligere. SPK beregner pensjonen som om folketrygden og pensjon fra SPK tas ut samtidig ved fylte 67 år. Den individuelle garantien var gitt uavhengig av når du tok ut fleksibel alderspensjon, men du ville ikke få dekket tidlig uttak av pensjon fra folketrygden. Her gir SPK forskjellige svar til våre medlemmer når de spør – vi har et skriftlig spørsmål inne hos SPK og vil presentere det i neste utgave.

PENSJONSAVTALEN 3. MARS 2018

Det skulle gå 8-9 år før forhandlingene kom i gang igjen og 3.mars 2018 hadde vi en ny avtale på plass. Den avtalen som ble inngått er en avtale som var den beste vi kunne få til på det tidspunktet den ble inngått. Utfordringen var at vi ikke sluttførte forhandlingene om særalderspensjon på samme tidspunkt – vi ble enige om de overordnede rammene og det var sikringsregel for de med flere- eller færre år igjen enn 10 år, regnet fra 1.januar 2020 til pensjonsalder.

De med færre år fikk beholde dagens bruttoordning på 66 %, inklusive avgang på 85-årsregelen (du kunne gå av 3 år før aldersgrensen om alder og tjenestetid ved fylte 57 år tilsvarte 85 år). De med flere enn 10 år til aldersgrensen var sikret en pensjon på om lag samme nivå som i dag, men ingen 85-årsregel. Det var videre regulert i avtalen at man skulle forhandle frem særalderspensjon, før man begynte å diskutere særaldersgrenser.

I avtalen innføres også en individuell garanti for de som er født i 1959 (90 %), 1960 (80 %), 1961 (70 %) og 1962 (60 %). Man inngikk også avtale om et 2011-t tillegg.

PENSJONSAVTALE FOR DE SOM VAR FØDT I 1963

Mot slutten av 2018 så partene at man ikke kom i mål med pensjonsforhandlingene om særalderspensjon og man inngikk avtale i desember 2018, som sikret at de som iht avtalen fra 3 mars 2018 kunne gå av ved bruk av 85-års regelen ikke kom ut som den tapende part. Disse skulle fortsette med dagens ordning, de kunne ikke ta ut oppsatt pensjon fra 62 år, som de andre, da pensjonen blir samordnet ved fylte 67 år.

FORHANDLINGER OM SÆRALDERSPENSJON HØSTEN 2019

Høsten 2019 ble partene enige om å gjenoppta pensjonsforhandlingene om ny særalderspensjon, som følge av NAV-skandalen ble partene enige om å utsette forhandlingene om særalderspensjon – organisasjonene forsto at statsråden ikke kunne behandle to så vidt komplekse saker samtidig.

I desember 2019 hvor alt var så vanskelig ifh til forhandlinger om særalderspensjon, finner vi i Forsvarsdepartementets postjournal en beslutningssak om statssekretærutvalg om talepunkter mht særaldersgrenser til møte 10. desember 2019. Beslutningene finner vi at FD har mottatt 15. januar 2020.

Medio/ultimo januar kom forhandlingene om særalderspensjon i gang igjen, men etter kort tid (februar) ble det på nytt brudd i forhandlingene, da partene ikke kunne enes om særalders-tillegget. Så kan man jo undres på om yrkesorganisasjonene ble holdt for narr og regjeringen kjørte et spill som egner seg dårlig mellom parter som respekterer hverandre.

Ved bruddet er vi like langt, men deler av pensjonsavtalen fra 2018 er allerede implementert. Alle som er født i 1963 og senere får en oppsatt pensjon fra des 2019. Dette betyr at alle pensjonsrettigheter, inklusive intops i perioden 2006-2012 er omgjort til oppsatt pensjon. Fra 1. januar gjelder påslagsmodellen og da rapporteres pensjon mnd for mnd.

OPPSATT PENSJON FRA DESEMBER 2019

Vi vet enda ikke om de som er født i 1963 og senere får med seg hele pensjonsgrunnlaget ved avgang på 85-års regelen i samsvar med pensjonsavtalen fra 2018. Vi har fremmet et spørsmål til SPK om dette. Utfordringen kan synes å være at oppsatt pensjon skal samordnes med folketrygden ved fylte 67 år.

I neste utgave skal vi beskrive opptjening, opparbeidelse av pensjonsbeholdninger og uttak av oppsatt pensjon, folketrygd ved fylte 67 år eller tidligere. Da tar vi også for oss svaret vi får fra SPK om gullpensjon, evt bortfall av individuell garanti, hvorfor blir pensjonene dårligere ved en påslagsmodell kontra bruttopensjon mv.

BORTFALL AV PLIKTEN TIL Å FRATRE PÅ SÆRALDERSGRENSEN

Det er nå tilliten til regjeringen settes på prøve. Statsråd Torbjørn Rød Isaksen (H) sender ut et høringsnotat om bortfall avplikten til å fratre på særaldersgrensen. Her er Forsvaret delvis unntatt da de hadde et lite avsnitt i LTP om at særaldersgrenser mv skulle gjennomgå i langtidperioden.

Spørsmålet vi stiller oss er om det er et problem for de med særaldersgrense atplikten bortfaller eller er det et problem for Forsvaret? Svaret

er usminket en ulempe for forsvaret, de mister en mekanisme for arbeidsgiver styrt avgangsmekanisme, noe FD er klar på at de trenger.

BFOs vurdering avplikten til å fratre er helt motsatt av FDs tilnærming, vi tenker på individets behov for å ha forutsigbarhet, en akseptabel pensjon med de forutsetninger man ble tilsatt på. FD er ikke der – på langt nær, det har de vist blant annet i det siste årets kamp om hva som skal være pensjonsgivende tillegg.

Etter BFOs skjønn, kan bortfall avplikten til å fratre, ivareta både Forsvarets behov for en tariffstyrt avgang, samtidig som individets behov for fortsatt deltakelse i arbeids-

livet ivaretas. Dette krever at samtlige stillinger i Forsvarssektoren gjennomgås og man må i felleskap fastsette aldersgrensen for den enkelte stilling. Ingen av de analysene FFI har gjort, har inkludert de ansatte i samsvar med arbeidsmiljølov og hovedavtalen i Staten.

For å sitere FFI i omtalte rapport: *En ansatt som fortsetter å arbeide i forsvarssektoren etter heving av særaldersgrensen vil motta lønn fra offentlige budsjetter, men staten sparer samtidig utgifter ved å redusere antallet yngre ansatte i forsvarssektoren.* Det er her politisk nivå møter seg selv i døra, etter at man i perioden 2001-2005 brukte nærmere 5 mrd kr til å redusere aldersgjennomsnittet i Forsvaret, nå gjør man akkurat motsatt – merkelig utvikling om FFI mener det de skriver. Vi tror forslaget vil gi betydelige og uønskede konsekvenser når vi ser 10-20 år frem i tid.

SÆRALDERSGRENSENE UNDER PRESS

FD ønsker å endre særaldersgrensene og denne påstanden dokumenteres med at det i postjournalen står: Arbeidsgruppe Forsvarets særaldersgrense – anmodning om deltakere. Saken ble behandlet allerede i august 2020 og journalført 17.9.2020.

Helt fra 2015, har Forsvarsdepartementet kjørt en prosess på siden av alle andre prosesser. De har brukt millioner av kroner for å utrede konsekvenser ved endringer av særaldersgrensene. Pengebruken betyr ikke nødvendigvis at konklusjoner og arbeidet ivaretar en akseptabel pensjonsordning.

ER BEREGNINGENE GJORT PÅ GAMLE DATA?

Alle beregningene er vel gjort på litt sviktende grunnlag etter vårt skjønn. For det første hadde vi ikke en ferdig avtale om pensjonsordninger for de med særaldersgrense, kun pkt 10 i avtalen fra 2018. Det andre er at det er brudd i forhandlingene om ny særalderspensjon og det tredje aspektet er at det er ikke utredet hvilke nye overgangsordninger som må til med de modellene som følger av FDs forslag.

FFI har utført en ny analyse 20. mai 2019 om samfunnsøkonomisk beslutningsgrunnlag for heving av særaldersgrensen. Dette er åpen informasjon, som vi av en eller annen grunn ikke har blitt informert om. Vi mener jo FD bevisst omgår pensjonsavtalens rekkefølgebestemmelse. Hvor troverdig er de tall analysene FFI har kommet med uten at de har kjennskap til den endelige avtalen?

Gå gjerne inn på FFI og les flere rapporter som omhandler særaldersgrenser, særalderspensjon mv. Blir vi ikke informert, får vi hente informasjonen selv. Informasjonen er offentlig, men husk det er enda ikke fattet noen politisk beslutning. Vi antar at forsvarsdepartementet må sende saken ut til høring før den besluttes politisk og behandles i Stortinget.

<https://www.ffi.no/sok?q=samfunns%C3%B8konomisk+beslutningsgrunnlag+for+heving+av+s%C3%A6raldersgrensen>

Analysen behandler 3 modeller fremlagt av FD, aldersgrensen heves til 62 år (modell 1), 65 år (modell 2) og 60 år for operative og bortfall av særaldersgrensen for resten, dvs aldersgrense 70 år (modell 3).

Innsparingspotensiala er modell 1 kr 219 mill, modell 2 kr 373 mill og modell 3 kr 547 mill. Beregningene er gjort med dagens pensjonsordning og det blir litt ukontrollerbart når man sammenlikner hummer og kanari.

AVSLUTNING 2020

For BFO fremstår pensjonsvirvaret på en slik måte at regjeringen bereder grunnen til å gå utenom avtalen fra 2018. Vi synes det er leit at FD holder de ansattes organisasjoner utenfor behandlingen, men vi er forberedt på å gi tydelige og reflekterte svar når muligheten byr seg – tro oss.

BFO føler at informasjon holdes tilbake – vi er usikre på hva FD driver på med og vi undrer oss over at de ansattes organisasjoner nærmest holdes uinformert i en slik kontroversiell sak.

Vi ønsker dere alle en riktig god jul og en trivelig nyttårsfeiring.

Lønnssamtalen – til glede eller besvær?

Forventingene til en inkluderende og god dialog om lønsplasseringen endret sakte karakter fra en positiv opplevelse til en sendrektig arbeidsgiver som trakk på skuldrene av mangelfull oppfølging, og som først 9 måneder etter beordringsdato kom med et lønnstilbud. Tilbake sitter en oppgitt og desillusjonert militært tilsatt, med en alvorlig knekk på både motivasjon og arbeidslyst. Hvordan kunne en triviell lønnssamtale ende slik? Denne historien er undertegnet «Frustrert militært tilsatt», da problemstillingen er viktigere enn personfokuset, siden denne saken kan omfatte ganske mange. Det er det prinsipielle rundt «lønnssamtale» ifm. ny stilling som er temaet i dette innlegget.

Runde 2/2019 medførte ny stilling og opprykk med oppstart 1. aug 2019. Dette var spennende, og en svært hyggelig melding å få. Ny stilling var i boks og jeg begynte så smått å glede meg. 1. mars 2019 ble jeg midl beordret inn i stillingen for overlapping med midl høyere grad og lønn – tre lønnstrinn opp. Kun to trinn under lønnstaket for ny stilling, og jeg følte presset om å raskt sette meg inn i ny stilling og levere på arbeidsoppgavene. Dette så jeg på som en god mulighet til få en meget god overlapping ved at jeg nå fikk en «flying start» mht. den faste beordringen. Dette ville være en «vinn-vinn» situasjon både for arbeidsgiver og meg. Jeg så muligheten, hvis jeg gjorde en god jobb, til å gjøre meg godt kjent med arbeidsoppgavene gjennom fem måneders tjeneste i ny stilling før formell inntredelse. Hvis jeg stod på så kunne dette gi god uttelling ifm. den formelle lønnssamtalen etter at fast beordring startet.

Både min bakgrunn fra en midlertidig disponering i en tilsvarende stilling et år i forveien og at min kompetanse dekket alle krav til stillingen, bortsett fra ett bør-krav, burde gi meg et berettiget håp om to ekstra lønnstrinn (dvs. taket iht. utlysningen). Rett før sommerferien 2019 kom det en epost fra HR om at det snart ville komme et lønnstilbud til oss ifm. oppstart i ny stilling den 1. august 2019. Etter sommerferien var jeg så formelt innsatt i ny stilling og med det gitt fast opprykk. Lønnstrinnet forble det samme som jeg hadde hatt pr 1. mars 2019. Jeg etterspurte lønnssamtale en rekke ganger av min linjeleder, men intet skjedde. I forbifarten litt senere utpå høsten nevnte linjeleder at han hadde fått et lønnstilbud på meg som lå et lønnstrinn lavere enn det jeg hadde fått ifm. den midlertidige beordringen. Dette mente jeg måtte bero på en feiltagelse, noe han var enig i og han ville sjekke opp hva som hadde skjedd slik at en formell lønnssamtale kunne gjennomføres.

Tiden gikk og plutselig kom desember og jeg sendte fram et konkret og begrunnet lønnskrav til min linjeleder mvf. 1. august 2019 som et underlag for ham i den videre prosess. Jeg fortalte også at nå måtte jeg snart vurdere å kontakte min fagforening hvis det ikke kom noe mer konkret. Tiden gikk videre, jul og nyttår kom og gikk, men fortsatt ikke noen tilbakemelding fra arbeidsgiver, og linjeleder hadde fortsatt ikke hørt noe.

Etter påske 2020 ble det satt opp et møte med linjeleder, som var enig i at mitt lønnskrav var godt begrunnet, og samlet sett kunne han også argumentere enighet om høyeste avlønningstrinn iht. utlysning. Først i slutten av juni 2020 kom arbeidsgiver til en konklusjon om at høyeste lønnstrinn iht. utlysning kunne innvilges, men kun fra 1. mai 2020. Begrunnelsen var at siden kravet var kommet så sent, var det ikke mulig å gi det tidligere virkningsdato. - Med andre ord; siden arbeidsgiver sin sendrekthet medførte lang saksbehandlingstid for arbeidsgiver, så kunne ikke arbeidsgiver lastes for dette - så derfor måtte jeg som arbeidstager bære skylden for det! Det er vanskelig å finne ord for hvilken absurd situasjon som jeg nå befant meg i. Dette var det lett å sende inn en klage på i begynnelsen av juli 2020, men i skrivende stund er det ikke kommet svar ifra min linjeleder - som har

støttet min klage og har langt på vei påtatt seg mye av skylden for den situasjonen som er oppstått.

Dette er dessverre ikke en unik erfaring, jeg vet positivt at dette gjelder andre. Én har allerede søkt seg bort, den andre har levert oppsigelse - og jeg, tja - www.FINN.no er satt opp med jobbsøkerrobot, CV på LinkedIn er pusset på og jobbsøknader er allerede sendt!

Det er grunn til å tro at min historie dessverre gjelder flere, og til alle dere som har fått ny stilling pr 1. august 2020 der lønnstrinnet er «flytende», har jeg bare et råd å komme med: «Forlang lønnssamtale umiddelbart!» Får dere ikke svar, så purr på linjeleder hver eneste dag fram til dere får møteinnkalling. Sørg for å møte godt forberedt, der dere har listet kompetansen detaljert og sørg også for at dere på forhånd har «drøftet» dere gjennom stillingsutlysning og gjeldende stillingsbeskrivelse som ligger i FIF. Det bør nemlig være kravene til stillingen, sett opp imot kompetansen dere besitter, som bør være styrende for hvor dere plasseres i spennet stillingen er utlyst i. Lykke til og husk også at dere har krav på en lønnssamtale nr. 2 innen dere har tjenestegjort et år i ny stilling, slik at dere ikke havner i samme situasjon som meg, der lønnssamtale nr. 1 kommer 9 måneder etter inntreden i ny stilling.

Jeg er takknemlig for at jeg har en arbeidsgiver som er villig til å bruke spennet ut fra kriteriene beskrevet over. Dette er nemlig heller ikke selvsagt ut fra hva jeg hører fra andre kolleger, og i så fall er jo utlysning i spenn bare et lurei der det gis falske forhåpninger til de som fyller både må- og bør-krav. Samtidig er jeg naturligvis frustrert over en arbeidsgiver som lar egen sendrekthet gå ut over en arbeidstaker som har gjort mer enn det som kan forventes i en slik prosess.

Til arbeidsgiversiden og fagforeningene vil jeg gi ett budskap:

Lønnssamtaleregimet bør være gjenstand for en grundig evaluering i tiden framover!

«Frustrert militært tilsatt»

NOEN AV VÅRE KUNDER INNENFOR OMRÅDET:

NORNE
SECURITIES

**INDUSTRI
ENERGI**

Springbrettet

NCC

its learning

Bostek
Build it. Move it.

GUNNEBO
Industries

SHARE cat

beredt
Vi bidrar til at andre lykkes

TILBORDS

DALE
NORWAY

LHL
Landsforeningen for
hjerte- og lungesyke

Tekna

TINE

CGG EIDESVIK

SG
RAILING

**BEFALETS
FELLESORGANISASJON**

MEDLEM AV

SMB Norge
Samarbeidsrådet for små og mellomstore bedrifter

**BERGEN
NÆRINGSRÅD**

Vest
Hordaland

**STYREAKADEMIET
HORDALAND**

ASTREA TILBYR:

Astrea hjelper BFO medlemmer som vil gjøre et karriereskift for å bidra til at disse skal kunne fortsette sine yrkeskarrierer også etter endt tjeneste i forsvaret.

En av 200 fornøyde kunder sier om oss:

Etter endt tjeneste i forsvaret er det veldig utfordrende å finne en passende sivil stilling. Jeg forsøkte på egen hånd å søke noen jobber uten å lykkes. Ble anbefalt av en kollega fra forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS for å få bistand til å finne en egnet sivil stilling. Jeg tok kontakt og fikk den hjelpen jeg trengte. Etter kort tid var jeg på plass i spennende sivil jobb som passet svært godt for min kompetanse. Jeg trives godt i ny rolle og føler jeg får brukt min kompetanse fra forsvaret på beste måte. Jeg ville ikke greid å finne en like spennende stilling uten råd og støtte underveis i prosessen. Vil derfor anbefale alle som avslutter sin tjeneste i forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS.

Pensjonert offiser – 57 år

Arne Falbach
+47 958 08 788
af@astrea.no

Last ned Offisersbladet-appen – få en annerledes leseopplevelse!

Den nye App'en heter Offisersbladet+,
og skal fungere på iPad, Androide
lesebrett og alle typer mobiltelefoner

Last ned utgavene
og du har ditt eget
Offisersbladet-bibliotek.

Fremragende bildekvalitet
på lesebrett-utgaven, og
tekstspalter du selv drar
opp med fingeren.

Offisersbladets app!

Ved din side når drømmer skal bli til virkelighet

Hvis noe skjer, er vi her for å hjelpe deg. Det er det en god forsikring skal gjøre.
Men har du tenkt på at en god forsikring også kan gjøre drømmene dine til virkelighet?

Du skal være trygg når du skaffer deg hund, kjøper drømmehuset, bilen eller båten du ønsker deg.
Vi er ved din side hvis noe skjer med deg, dine nærmeste og andre ting som er verdifulle for deg.

Vi i If vet det meste om risiko og hvordan du kan unngå den, og hjelper til med spørsmål
om forsikringer og hvordan du skal få den beste beskyttelsen.

If i samarbeid med

FP
Forsvarets Personellservice

Ta kontakt med forsikringsspesialistene i FP
på telefon 21 07 57 10 eller if@fp.no

Teutoburgerskogen

"Quintilius Varus, gi meg tilbake legionene mine!" utbrøt keiser Augustus da han fikk høre hva som hadde skjedd med Roms styrker i Germania. Slaget i Teutoburgerskogen endret for alltid Romerrikets tilnærming til de germanske stammene.

AV TROND SÆTRE

Høsten år 6 e.kr. ble den romerske adelsmannen Publius Quintilius Varus innsatt som guvernør av provinsen Germania. En av rådgivernes hans, Arminius, hørt til blant de germanske høvdingesønnene som ble sendt som gissel til Rom, og som fikk utdannelsen sin der. Varus stolte på ham, men i virkeligheten sympatiserte Arminius med germanske opprørere, og hadde nær kontakt med flere stammehøvdingar.

Han ønsket å forene de mange germanske stammene som tradisjonelt hadde vært fiender, men som hadde utviklet et felles hat mot det romerske overherredømmet. Fra år 6 til 9 hadde romerne blitt nødt til å flytte åtte av elleve germanske legioner for å slå ned et opprør på Balkan. Med bare tre gjenværende (legio XVII, XVIII og XIX), tilbake så Arminius den perfekte anledningen til å nedkjempe herrefolket.

I år 9, trolig en gang i september, forfalsket Arminius en melding om et lokalt opprør. Varus, som var på vei til vinterkvarterene ved Rhinen, lot seg overbevise, og endret kurs for å gripe inn. Dette til tross for at legionene dermed måtte bevege seg inn i ukjent terreng. Arminius hadde nok tillit hos Varus til at han fikk reise i forveien, med det påskuddet at han skulle samle støtte fra romervennlige stammer. Slik sto han fritt til å gjøre de siste forberedelsene av et angrep som trolig hadde vært planlagt hele sommeren.

Den germanske adelsmannen Segestes advarte Varus mot å stole på Arminius, men ble ikke hørt. Arminius hadde giftet seg Segestes' datter mot hans vilje, og den romerske kommandøren gikk ut fra Segestes' skepsis skyldtes en intern feide de to germanerne imellom.

I tillegg til de tre legionene var det seks kohorter med hjelpetropper og tre alae (kavaleristyrker) som tok omveien inn i ukjent terreng. Sammensetningen var ideell for bakholdet som Arminius planla. De fleste av soldatene manglet kamperfaring med germanere og på germansk jord, og de marsjerte ikke i kampformasjon. Varus skal heller ikke ha sendt rekognoseringstropper i forveien.

Det innledende angrepet fant sted på en smal sti som strakte seg mellom 15 og 20 km. Skogen var tett, og bakken var gjørmete etter voldsomme regnbyer. Historikeren Tacitus har hevdet at romernes buer var våte av regnet, og derfor ubrukelige i det angrepet som nå skulle komme.

Germanerne hadde gjemt seg i åsen over skogen. De omringet romerne og begynte å angripe deres bakerste flanke med spyd, sverd og et regn av kastespyd og ildpiler. Under forholdene var det vanskelig for legionene å innta forsvarsformasjoner. Arminius hadde lært mye om romersk taktikk mens han var gissel i Rom, og straks legionene var blitt separerte, dirigerte han større germanske enheter mot de nå atskilte romerske enheter.

Den mytiske forestillingen har vært at de germanske troppene besto av en broket forsamling med frivillige opprørere, men sannsynligvis var det mest trente soldater.

Varus' legioner trakk seg tilbake og slo leir på en nærliggende ås litt lenger vest. De begynte ikke å marsjere igjen før den tredje dagen, da de nok en gang ble utsatt for et bakholdsangrep. Her hadde germanerne sperret veien med en vollgrav, og gjemt seg bak jordvoller. Romerske forsøk på å storme vollen ble slått tilbake. Arminius hadde forsterket alliansen, og romerne led igjen store tap. For å unngå å bli tatt levende begikk Varus og offiserene hans selvmord ved å falle på sine sverd.

Så mye som 20 000 romere og deres allierte skal ha blitt drept i kampene, som er blitt hetende «Varusschlacht» på tysk. Det germanske tapstallet er ukjent, men antas å ha vært mye mindre. Seieren ble fulgt opp av raid mot romerske garnisoner og byer i Germania. Men Varus'

nevø Lucius Nonius Asprenas greide å organisere forsvaret ved Rhinen med to legioner. Her holdt de stand lenge nok til å få forsterkninger, og hindret dermed Arminius' styrker i å krysse den viktige elven.

Slagets nøyaktige plassering var svært lenge et mysterium, fordi dyrket jord hadde skjult sporene. Først etter andre verdenskrig ble det gjort utgravinger som kunne slå fast med rimelig sikkerhet at slaget fant sted i Teutoburgerskogen i Nordvest-Tyskland, trolig i det nåværende Osnabrück-distriktet i Niedersachsen. I tillegg til en mengde mynter ble det funnet spor etter romersk militærpersonell i form av ting som belter, ringbrynjer, og brosjer. Romerske våpen som lå igjen på slagmarken ble plukket opp av fienden, men trolig bare for metallutvinning; germanerne foretrakk sine egne våpen. I Kalkriese, åstedet for det andre og avgjørende slaget, er det funnet bare ett spor etter germansk utrustning; en tydelig indikator på seierens overlegenhet.

Det hører med til historien at Romerriket til slutt fikk sin hevn under Germanicus' kampanjer fra år 14 til 16. Germanicus fikk også anledning til å bisette de falne fra Teutoburgerskogen, da levningene deres viste seg fortsatt å ligge der. I år 16 møtte han Arminius' hær i slaget ved Wesen, der han vant en knusende seier. Arminius overlevde også dette (han ble senere myrdet av rivaler fra sin egen stamme), men Tacitus antyder at mellom 10 000 og 20 000 germanere ble drept.

Ikke desto mindre førte slaget i Teutoburgerskogen til varige endringer i romersk ekspansjonspolitik, i alle fall i Nord-Europa. Etter kampanjene fikk Germanicus beskjed fra daværende keiser Tiberius om å trekke seg tilbake. Man mente at risikoen med å ha besetningsstyrker stående på germansk jord øst for Rhinen var større enn den var verdt. Romerrikets grenser stanset ved elven.

**Garmin Instinct
Solar Tactical**
Robust GPS-
klokke som har
solcellelading.
4245,-

Bates GX-8
Slitesterk vanntett sko
med glidelås i siden.
2347,-

Leatherman Charge+
Inneholder hele 19 verktøy.
2676,-

Nitecore TM39
Lommelykt med hele
5200 lumen.
7220,-

Rab VR Summit
Lett og pustende
softshell-jakke perfekt til
aktiviteter om vinteren
2268,-

Polar Vantage V2
Fullspekket med Polars
ekspertise innen sport
og fysiologi
5160,-

STOIX Marcus 1.0
Teknisk funksjonalitet
kombinert med et klassisk
og tidløst design.
1425,-

Hestra Fält Guide Glove
Slitesterk hanske laget
utelukkende av lær med
avtakbar ullfrotté/ullfôr.
1140,-

Vesten og Norge

– slår tilbake mot russisk hacking

Norge sa klart fra i høst at Russland stod bak det alvorlige cyberangrepet på Stortinget i sommer. Den offentlige kritikken føyer seg inn i en klar vestlig trend der de landene som angripes skal eksponere Russland hver gang det er bevist at det har iverksatt et cyberangrep.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Kreml skal ikke i det skjulte og ustraffet få fortsette med cyberkriger. Vesten skal hver gang gi det en hard smekk over fingrene. Kanskje den alvorligste trenden er at Russland gjennomfører omfattende cyberangrep mot vestlige parlamenter. Stortinget var ikke det første som opplevde hacking. For et par år siden ble også Riksdagen i Berlin utsatt for et alvorlig tilfelle. Trolig har Ukraina vært mest utsatt. Det er dokumentert at valg, folkeavstemninger, partier, organisasjoner og media har fått føle russisk innblanding og påvirkningsforsøk.

Etterretnings- og sikkerhetskomiteen i det britiske Underhuset la i juli 2020 frem en bred rapport om russiske cyberangrep. Den russiske debuten på valginnblanding skjedde trolig i 2014 da man prøvde å påvirke folkeavstemningen om uavhengighet for Skottland ved å bruke både «bots» og «trolls». Kreml kom enda sterkere på

banen under den langvarige Brexit-prosessen. Komiteen rapporterte videre at det var sikkert at russiske aktører prøvde å påvirke Underhusvalget i 2019 ved å slå stort opp stjalne offentlige dokumenter. Selv om det er vanskelig å vite hvilken virkning slik påvirkning har, kan ikke myndighetene ta lett på at en fiendtlig stat blander seg inn i demokratiske prosesser.

Den mest kjente russiske hacking skjedde i 2016 under det amerikanske presidentvalget da man gikk massivt mot demokratene og Hillary Clinton ved bl.a. å offentliggjøre et stort antall hackede E-poster. Det er fortsatt omdiskutert om hvilken virkning påvirkningen hadde.

HACKINGEN AV STORTINGET

– Hackingen av Stortinget var en veldig alvorlig affære idet den var et direkte angrep på hjertet i norsk demokrati. Det var derfor klokt at Utenriksdepartementet tydelig kritiserte Russland for hackingen. Kritikken kom så snart bevisene

lå på bordet. Egentlig gikk det ganske raskt å fastslå at russerne stod bak. Hvis Norge ikke hadde hatt sikre bevis, ville Utenriksdepartementet ikke tatt den politiske risikoen ved å kritisere Kreml offentlig, sier ob.lt. Geir Hågen Karlsen, hovedlærer i strategisk kommunikasjon, Forsvarets Høgskole.

Hva ønsker Moskva å oppnå med slik hacking?

– Selv om Stortinget ikke har mye tilgang på sensitiv og gradert informasjon er det en sentral aktør i utformingen av den politiske prosessen. Da er det viktig å vite hva partiene er uenige om og slik at de kan komme inn tidlig for å påvirke utfallet. Saker som partiene er enige om er vanskeligere å påvirke.

Et annet formål er å finne kompromitterende saker som kan skape strid mellom partiene. Denne metoden brukte Russland under presidentvalget i USA i 2016. Jeg er i sterk tvil om at dette eventuelt kan lykkes, trolig vil politiske motstandere og mediene være tilbakeholdne med å utnytte hacket materiale da de kan bli beskyldt for å gå russernes ærend.

For det tredje kan hackingen skaffe sensitive personopplysninger som kan brukes til press hvis det oppdages for eksempel rusproblemer, helseplager, økonomiske problemer etc. hos politikerne, forklarer oberstløytnanten.

SLÅR TILBAKE

Geir Hågen Karlsen fremhever at vestlige land begynner å slå tilbake mot russiske cyberangrep. Før Kongressvalgene i USA i 2018 ga president Trump ordre om angrep på en trollfabrikk i St. Petersburg. I juni i år gjorde sikkerhetskomiteen i det britiske Underhuset det klart at Storbritannia ville kunne gjengjelde cyberangrep med cyberangrep og bruke alle midler for å slå slike angrep tilbake.

Russerne er imidlertid ikke verdensmestere i cyberkrig:

– Årlig gir amerikansk etterretning Senatet en sikkerhetsrapport. I den siste rapporten fremgikk det at russiske cyberangrep kan slå ut kritisk infrastruktur med noen timers varighet. Kina kan gjøre dette med dagers eller ukers varighet. Russland er en regional makt med svak økonomi.

Oberstløytnant Geir Hågen Karlsen

Kina er en voksende global makt med sterk økonomi, sier oberstløytnanten.

NY E-LOV FRA 2021

Norges nye etterretningslov som trer i kraft 1. januar 2021 vil gjøre etterretningstjenesten bedre i stand til å følge den teknologiske utviklingen, øke evnen til å avdekke og motvirke digitale angrep, spionasje, sabotasje, terror og andre trusler. Den vil bl.a. også gjøre det mulig å følge datastrømmen som krysser grensen, noe som kan gi indikasjoner på illegal virksomhet.

– Sjefen for E-tjenesten antydte at det omfattende dataangrepet på Helse Sørøst kunne ha blitt stanset hvis Etterretningstjenesten den gang hadde hatt denne loven. Dataangrepet var så omfattende at det tydelig indikerte at en statlig aktør stod bak. Kanskje også hackingen av Stortinget kunne ha vært stoppet. Dagens cyberforsvar beskytter ikke sivile institusjoner.

Den påtroppende E-sjefen er tidligere sjef Sjøforsvaret, kontreadmiral Nils Andreas Sten-sønes.

President Toomas Hendryk Ilves i Estland sa etter det massive russiske cyberangrepet på sitt land i 2007 at cyberangrep burde kunne utløse NATOS Artikkel 5 på samme måte som et militært angrep. Kan dette være veien å gå i ekstreme tilfeller?

– Da må det skape betydelige ødeleggelser, f.eks. skade styringsproblemer i samferdselen slik at tog kolliderer og fly styrter. Eller at det blir andre materielle ødeleggelser og tap av liv og helse. Hvor den juridiske grensen går er jeg usikker på.

Nixon Sentry Chrono

Denne klokken er alt annet enn standard, den spesialbygde kronografen gir deg en robust balanse mellom teknisk funksjonalitet og fornyet stil. Klokken har et tidløst 42 mm design med den moderne Nixon-vrien. Klokken passer til de fleste anledninger og er laget av støtabsorberende materialer slik at den tåler harde påkjenninger.

Nixon Sentry Chrono koster 3348,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

STOIX Marcus 1.0

Denne skjorten er laget for å la deg møte enhver utfordring. Norske STOIX har kombinert klassiske snitt med fukttransporterende egenskaper og 4-way stretch, normalt sett bare funnet i teknisk bekledning. Det rynkefrie stoffet lar deg rulle opp ermene uten å sitte igjen med trekkspillmønster etterpå. Den kan fint legges i en ryggsekk og tas på igjen uten å måtte frem med strykejernet. Og etter timevis med bruk gjør det fukttransporterende stoffet at skjorten fortsatt føles som da du tok den ut av skapet på morgenen. Den strykefrie skjorten kommer også med 100% fornøyd garanti og kan fåes i flere ulike farger.

STOIX Marcus 1.0 skjorten koster 1425,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Polar Vantage V2

Polar Vantage V2 er en premium multisportsklokke fullspekket med Polars ekspertise innen sport og fysiologi. Klokken er utstyrt med avansert puls-måling fra håndleddet og GPS. Med Polar Vantage V2 vet du status på treningen din, og det er lett å følge fremgangen du gjør. Funksjonene for treningsbelastning og restitusjonsstatus hjelper deg til optimalisere treningen din og unngå overtrening.

Polar klokken koster 5160,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Bates GX-8

En slitesterk vanntett sko med glidelås i siden. Med et vanntett og pustende GORE-TEX®-fôr, vil føttene være beskyttet, komfortable og tørre - hele året. De gir god stabilitet, samt godt grep på glatte overflater. Bates har hatt mer enn 130 år på seg å perfektionere skoene sine. Selskapet startet med å lage sko til fagpersoner innen offentlig sikkerhet, militært personell og sivile i 1885. På 1930-tallet begynte de å levere sko til militæret i USA og var på den tiden en banebrytende og innovativ aktør i skoindustrien. Dette fikk både President Dwight D. Eisenhower, samt idrettsutøverne i OL i 1964 til å bruke Bates sko.

Bates GX-8 koster 2347,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Gi huset ditt en super forsikring

Siden du er medlem i BFO, får du 15 % rabatt på Super husforsikring fra If. Og det kan det være smart å benytte seg av. For de fleste av oss er huset den største investeringen vi gjør i løpet av livet.

Med Super husforsikring får du de beste dekningene som finnes i markedet. Alle plutselige og uforutsette hendelser er dekket, og i tillegg hjelper vi deg å ta vare på huset ditt.

Med Super husforsikring får du dessuten boligsjekk og utleieforsikring på kjøpet.

Ta kontakt med forsikringsspesialistene i FP
på telefon 21 07 57 10 eller if@fp.no

I samarbeid med:

T-34

Russisk action/krigsfilm

AV NILS VERMUND GJERSTAD

TØFF ACTION PÅ TUNDRAEN

«T-34» er en drivende og teknisk vellaget russisk krigsfilm, som virkelig har slått an på kinoer i øst. På alle måter en underholdende film, skjønt den har lite med realiteter i krigen å gjøre.

Vi skriver desember 1941. Det er bitende kald vinter på tundraen. Brennende vrakrester av tyske og russiske panservogner ligger i isødet. En mann fra en russisk lastebil går ut og river ned et treskilt reist av nazistene, hvor det står 35 km til Moskva og 1750 km til Berlin. Like etterpå blir lastebilen beskyttet av en stridsvogn. En spennende forfølgelsesscene følger, og sjåføren klarer så vidt å komme seg i skjul ved en nærliggende landsby. Han blir med som mannskap i en T-34. Den lille landsbyen invaderes av tyske tanks, og etter intense kamphandlinger tas det russiske mannskapet til fange.

Filmens midttdel utspilles i en nazistisk fangeleir i 1944, hvor panservognmannskapet må gjøre slavearbeid for nazistene. Den tidligere russiske tanksføreren bes om å samle sammen

sitt tidligere mannskap og demonstrere bruk av T-34 for nazistene. I praksis vil det si at de brukes som levende blink i opptrening av nytt tysk tankpersonell. Men det går ikke helt etter planen, og russerne klarer å få tak i skarp ammunisjon og flykte fra fangeleiren. Klaus Jäger blir skadet i trefningene, men han tar opp jakten på T-34 i et lite fly, og har kommando over fire tyske Panther-tanks på bakkenivå.

Russerne liker patriotiske actionfilmer, og de siste årene har de laget flere slike, men «T-34» er langt fra den verste i så måte. Faktisk er dette den nest mest innbringende blockbusteren i russisk filmhistorie. Aleksey Sidorov, som tidligere laget tv-serien «Brigada» står for regien. Sidorov er en dyktig teknisk regissør, og han er flink til å formidle kampscener. Kamera hans er dynamisk og viser synsvinkel både fra bakkenivå, fugleperspektiv og innsiden av panservogner. Følelsen av hvordan mannskapet inne i panservogner opplever å bli truffet av fiendtlig prosjektil er virkningsfullt. Utstrakt bruk av ekstrem «slow motion» gir et detaljert inntrykk av hva panserbrytende prosjektiler gjør med byg-

ningsmasser. Midtveis i filmen er det en spektakulær scene av et vaktårn i en nazistisk fangeleir som blir truffet av T-34. I scenen ser vi hele prosjektilens bane gjennom tårnet, idet nazi-offiserene prøver å søke dekning. Jo da, det er stilig, men regissøren er såpass glad i denne teknikken at det også går litt inflasjon i den. Iblant får publikum mer inntrykk av å sitte foran et dataspill enn en film.

«T-34» er helstøpt krigs-action, men plottet er for naivt og lettvtint til at den leverer noe utover underholdningsverdi. Dette er ikke en krigsfilm som gir noe inntrykk av hvordan soldater faktisk hadde det på Østfronten. Nazistene i filmen er typisk sjablongmessig fremstilt, og kunne vært tatt ut fra en hvilken som helst Indiana Jones-film. I handlingen er mange naive løsninger, som at en kvinne skulle blitt med i en russisk tanks og utviklet en romanse med av mannskapet ombord. «T-34» er absolutt severdig, skjønt ikke helt på nivå med panservogn-klassikere som «Kelly's Heroes» (1970) og «Fury» (2014). Men for all del: jeg ser gjerne flere russiske krigsfilmer med fokus på tanks. Her er mye potensiale.

Total Defence Group

En rekke små og mellomstore bedrifter på Raufoss, Elverum, Hamar og Gjøvik, og med NTNU og Sintef som partnere har etablert det som har fått navnet Total Defence Group (TDG). Base ligger i Raufoss Industripark. Til sammen har de mengder av både sivil og militær kompetanse innen utvikling, konstruksjon, produksjon og vedlikehold av materiell til så vel Forsvaret som til det sivile.

Tidligere forsvarssjef Harald Sunde orienterer Senterpartiets leder Trygve Slagsvold Vedum og SP's representant i Utenriks- og Forsvarskomiteen Liv Signe Navarsete om TDG under et besøk i Raufoss Industripark i november. De andre er journalister som lager en sak fra besøket.

Over 100 CV9030N vogner ble montert, testet og klargjort ved Moelv-bedriften CHSnor.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

EN STERK INDUSTRIKLYNGE

TDG består i dag av 24 bedrifter i regionen, og til sammen representerer de kompetanse som det er behov for både sivilt og militært. Sammen står de sterkere er også tanken bak en slik «industriklynge». Flere av bedriftene har hatt leveranser til Forsvaret, som f.eks CHSnor i Moelv, som oppgraderte og klargjorde over 100 CV9030N vogner til Hæren. Rådgiver og mentor i TDG, tidligere forsvarssjef general Harald Sunde, sier i samtale med Offisersbladet at TDG er en bevisstgjøring på at sivil/militært samarbeid kan være lønnsomt, samt et godt eksempel

på et totalforsvarskonsept, og samfunnsberedskap. Noe som ifølge sjefen for TDG Mette Foss Dalseg er mye av tankegodset de har. Offisersbladet møtte de begge i Raufoss Industripark tidlig i november i år.

SIVILT/MILITÆRT SAMARBEID

De siste årene har Forsvaret inngått flere avtaler med sivile aktører, som på taktisk og strategisk nivå leverer sine tjenester til forsvaret. Wilnor er et godt eksempel, der de blant annet lagrer og transporterer beredskapscontainere til Heimevernet, samt er ansvarlig for å bygge store midlertidige leire i forbindelse med større allierte øvelser i Norge. Her benyttes sivil kompetanse, slik

at Forsvarets egne ressurser kan utnyttes bedre, og mer rettet inn mot de operative behov.

En kilde Offisersbladet har vært i kontakt med sier at vedlikehold av Forsvarets systemer, det være seg land, sjø og luft, har forskjellig grensesnitt mellom hva Forsvaret selv gjør og hva som overlates til industrien. Det synes ikke å være en rød tråd i dette, men snarere en funksjon av historien og den kompetanse og kapasitet forsvaret til enhver tid besitter. Vedlikehold av sjø, og luftsystemer gjennomføres i stor grad gjennom avtaler med industrien, og tall fra noen år tilbake, tilsa at mellom 60 % og 75% ble satt ut i eksterne kontrakter. Dette er ikke tilfelle for landmateriell. Her er det indikasjoner på at så lite som 15% settes ut.

TOTAL DEFENCE GROUP

Kilden sier videre at flere studier er gjennomført med tanke både på interneffektivisering generelt og vedlikeholdstjenesten spesielt. Sentrale konklusjoner her er at man i større grad må benytte seg av industrien for vedlikehold. Videre introduserer Meld. St. 9 (2015–2016) *levetidsstøtte for militære land-, sjø- og luft-systemer* som det 8. «teknologiske kompetanseområdet». Og videre, Forsvaret har knyttet til seg flere små og mellomstore bedrifter (SMB'er) for å få støtte i krise/krig. For å øke slike avtalers verdi og kvalitet bør SMB-ene også delta i daglig vedlikehold og drift av materiellet og få hovedansvar for høyere linjes vedlikehold, renovering og ombygging av systemer. Dette vil være med å øke robust-

heten i den nasjonale beredskapen, sier Offisersbladets kilde.

CHSNOR ER ET GODT EKSEMPEL INNEN TDG

CHSnor as holder til i Moelv Næringspark, og utfører komplette oppgraderinger av komplekse forsvarsprodukter som kan omfatte fullstendig demontering, inspeksjon (inkl. NDT), sveising og overflatebehandling. Anskaffelse av alle komponenter og deler, installasjon av elektronisk utstyr, nedlasting og testing av programvare, testing på delsystemnivå og sluttprøving på systemnivå. CHSnor er for oss mest kjent som firmaet som i samarbeid med BAE Hägglunds oppgraderte,

testet og verifiserte mer enn 100 CV9030N MK III til Hæren.

CHSnor har en fullt utstyrt service- og vedlikeholdsseksjon som kan utføre arbeid på materiell fra Forsvaret, så vel som på sivilt utstyr. Offisersbladet erfarer at Forsvaret ikke i nevneverdig grad benytter seg av den solide CV9030 kompetansen som CHSnor besitter, i forhold til vedlikehold og reparasjoner av disse vognene. Dette forundrer Harald Sunde, og flere med han. Offisersbladet utfordrer herved FLO til å forklare og begrunne hvorfor ikke spesielt Hæren benytter seg av et slikt militært/sivilt samarbeid?

USS Seawolf

– en helt spesiell ubåt

AV JOHN BERG MAJOR (R),
FORSVARSANALYTIKER

USAS UBÅTER I TROMSØ ER MER SPESIELT ENN LESEREN ANER

Besøkte ubåten USS Seawolf Tromsø som et ganske så delikat signal til russerne; etter å ha vært inne i Kvitsjøen på etterretningsoppdrag uten at Nordflåten oppdaget det? Spørsmål stilles av internasjonal ekspertise, men først: USS Seawolf (SSN-21) og USS Connecticut (SSN-22) er helt spesielle ubåter. Og den tredje i denne klassen, USS Jimmy Carter (SSN-23), med sine opptil 50 spesialsoldater og mye annet ombord, overgår dem begge.

Utvikling og bygging av USS Seawolf forløp hverken problemfritt eller til budsjett. Men etter 15 lange år, planleggingsfasen inkludert, heiste den ca. 9.200 tonn (neddykket) ubåten endelig flagget i juli 1997. Seawolf ble imidlertid ikke operativ før i 1999. USS Connecticut fulgte halvannet år etter mens det tok fem, seks år før den tredje og siste i klassen, USS Jimmy Carter, med en mer enn to tusen tonn ekstra skrogseksjon, kunne seile ut.

Seawolf-klassen hevdes å kunne gjøre 35 knop (65 km/t) neddykket. Det er meget fort; men mer interessant er at ubåtene hevdes å kunne gjøre 20 knop (37 km/t) neddykket og uten å generere mer enn ubetydelig støy. Dette anses som eksep-

sjonelt, og trolig er det ingen andre ubåttyper som klarer dette per i dag. Det er som kjent støy som oftest avslører en ubåt.

De tre fartøyene hevdes å kunne dykke ned mot 600 m, men 300 m er nok en mer realistisk maks operativ dybde. De er mer enn vanlig manøvrerbare. De driver hovedsakelig med etterretning og andre typer hemmelige operasjoner. Inn-til nylig har det vært kjent at Seawolf har tilhørt Stillehavsflåten mens Connecticut har seilt i Atlanteren; men nå har altså også Seawolf begynt å seile i Atlanteren. Det kan ses som litt spesielt, for selv om US Navy i senere år har økt aktivitetene i Atlanteren er hovedtendensen i dag at kapasiteter overføres til farvannene nær Kina.

Ubåtene i Seawolf-klassen er spesielt egnet til å operere under den arktiske isen. De er robuste, høyderorene (små «vinger») er montert forut, de kan slås inn i skroget og propellen er beskyttet av en sirkelformet «trakt». Besetningen oppgis til 123.

HVA GJORDE SEAWOLF I TROMSØ?

Det hevdes å være litt spesielt at USAs 6. Flåte sendte ut pressemelding på dette anløpet. Seawolf oppgis for tiden å tilhøre Ubåtgruppe 8, Task Force 69. Sist den var her hos oss var i 2015. Det antas at ubåten denne gangen opererte i arktiske farvann over en tid, før den anløp Tromsø. Blant forhold som nevnes som mulig

foranledning for årets arktiske operasjoner er at russernes nyeste strategiske ubåt, Boreij-klassen (noen ganger kalt Dolgorukij-klassen, etter det første fartøyet) Knyaz Vladimir, i sommer og høst har utført sjøprøver i Barentshavet - og i godt bevoktede Kvitsjøen. Det er også blitt utført tester med kryssermissiler, og mest trolig med den atomdrevne monstertorpedoen Poseidon. Og dermed sitter de som har litt rede på sånt og legger to og to sammen; og se ikke bort fra at de får svar i nærheten av fire:

Vi får anta at et av de norske e-fartøyene Marjata og Eger, eller begge, kan ha operert i Barentshavet på denne tiden, i full åpenhet. Så kan også Seawolf ha vært der, til og med inne i Kvitsjøen. Det er mulig US Navy har sikret, så sikre som de kan få blitt, indikasjoner på at russerne i så fall ikke oppdaget Seawolf. Så sendte Navy'en ut pressemeldingen om anløpet i Tromsø for å signalisere: «Vi var der. Tro ikke at dere kan skjule noe for oss.» Alternativt kan også Connecticut ha vært i farvannene, hvis den var ute og seilte; i alle fall stiller kanskje russerne seg det spørsmålet. Det kan jo hende at hvis de har hentet inn indikasjoner på én ubåt, så fikk de nå vite at det kanskje var to. Kanskje. Og hvor var Jimmy Carter?

Det er to grunnleggende svakheter i gjengse norske reaksjoner, også på flere sentrale hold, på sånt som dette. Den ene er forestillingen om

at når russerne gjør én ting, svarer USA og deretter svarer russerne osv. Vi får en opptrapping og økende spenning. Her overser man at partenes tenkemåter langt fra er speilbilder av hverandre; tvert imot tenker de svært forskjellig. De gjennomfører sine konsekvensanalyser, og reaksjoner eller ikke reaksjoner følger forskjellige løp og kan like gjerne resultere i stabilisering som i opptrapping. Det er slett ikke slik at når konfrontasjonen kommer opp på et høyere nivå, øker spenningen. Tvert imot; et høyere nivå kan like gjerne, eller mest sannsynlig, resultere i økt stabilitet. En helt annen side av saken er hva russerne vil at vi nordmenn skal mene om sånt. Russerne har naturligvis analysert meget nøye de forenklede norske oppfatningene vedrørende «avskrekking» og «beroligelse».

Videre er det ikke slik at økt aktivitet i våre nære farvann nødvendigvis påfører oss økt spenning, eller stabilitet, isolert sett. Våre nærområder er viktige ikke bare for vår sikkerhet, men også for Storbritannias, Islands, Grønlands, Canadas og USAs sikkerhet. De har full rett til å operere her for å ivareta sin sikkerhet, og den samlede aktiviteten har generelt sett som mål økt samlet stabilitet i Arktis, og dermed også for oss. Se sammenhengen!

HVOR BLE DET AV SEAWOLF?

Fra Tromsø seilte Seawolf mer eller mindre

direkte til den store britiske basen for atomdrevne ubåter, Faslane ved Clyde. Her ble ubåten vesentlig lenger enn i Tromsø og mannskapet fikk gå i land, i kontrollerte former. Bra for Faslane-området utelivsbransje som selvsagt sliter med pandemi-restriksjoner. Seawolf kom til Faslane kort etter britiske øvelser nord av Skottland, der det kan ha vært en russisk ubåt i nærheten for å samle etterretning. Denne kan i så fall ha blitt skygget av Seawolf; som muligens anløp Faslane for å signalisere: «Dere oppdaget oss ikke her heller.» Faslane og flere andre baser i området er viktige, og de ligger i Skottland. Men hvor er Seawolf nå? Kanskje tilbake i Stillehavet. Fra Faslane kan den ha seilt nordover igjen, inn under den arktiske isen og ut Beringstredet.

BRENNVIKTIG PROBLEMSTILLING

Det burde være vel kjent at russerne, også russiske ubåter som Losharik, opererer på NATO-lands og andre lands kyster, spesielt i nord, og viser interesse for undervanns-installasjoner, blant annet for kablene for datatrafikk som alle samfunnene er så avhengig av. Videre er det kjent at Seawolf-klassen har kapasiteter til å avsløre sånt og til å kontre og at spesielt Jimmy Carter antas å kunne utføre blant annet reparasjoner. Det går tregt med å plassere denne problemstillingen i norsk forsvarsdebatt.

Svensker og Finner satser. Svenskene planlegger en formidabel utbygging av sine kystjegerstyrker. Norge moderniserer vår lille kystjegerstyrkes overvåkingsskapasiteter, men det er mest for konvensjonell krigføring og bare i mindre grad for hybridkrig. Mens svenskenes kystjegere får betydelig økt slagkraft, blir vår slagkraft noe redusert. Norge er nå på nippet til å velge den tyske Type 212CD som erstatning for våre gamle Ula-klasse ubåter. Svenskenes A26 har ikke fått være med og konkurrere om kontrakten. Hva er forskjellen på Type 212 og A26? Type 212 er et 20 år gammelt konsept med mye ny teknologi mens A26 er et nytt, fremtidsrettet konsept med enda mer moderne teknologi, og én viktig forskjell er at A26 blir overlegen i evne til hybridkrig operasjoner på kysten. Der ubåter som Type 212 tradisjonelt har torpedorør og sensorer i baugen, har A26 i tillegg et stort rom med plass til dykkere og andre spesialstyrker, undervanns-roboter og annet. Type 212 har en begrenset kapasitet med dykkere osv., blant annet gjennom torpedorørene. A26 er verdens første taktiske ubåt i klasse ca. 2.000 tonn og mindre som får en helt annen og overlegen kapasitet. Dette er fremtiden. Men sånt vil ikke Norge ha.

Lite firma i Nord med pulk-leveranser til hele Europa

Remy Jørgensen er gründeren bak suksessen Arctic Pulk. Han produserer og selger denne spesialtilpassede pulken til forsvaret i Norge, Nederland, England og Tyskland. Offisersbladet tok kontakt med Jørgensen for å få vite litt mer om denne salgssuksessen. Gründeren kunne fortelle at merkevaren Arctic Pulk ble etablert i 2000. Med sin bakgrunn innen beredskap i fjellheimen, samt utdanning innen brann, redning og sanitet, kom ideen om å lage en solid og praktisk pulk for alle føreforhold. Jeg utviklet pulken i utgangspunktet som lastbærer for forsvarets bandvogner, men utviklet den senere i ulike varianter. I dag er den mest solgt til bruk etter snøscooter, forteller Jørgensen.

Brukere av Arctic Pulk er foruten Forsvaret, Statens Naturoppsyn, Rednings-tjenesten og Politiet i inn- og utland. Ifølge Jørgensen er forretningsideen enkel, Arctic Pulk skal fremstå som markedsleder på utvikling, produksjon av passive transportmidler, primært for lette mobile kjøretøy og vintertransport. Men hvor og hvordan produseres disse pulkene?

Pulkene produseres monteres i Gibostad/Lenvik. Vi baserer oss i det vesentlige på leieproduksjon. Det vil si en utstrakt bruk av underleverandører. De fleste har en avtalefestet leveranse på deler, slik som drag, skrog, duk og montasje. Bransjer som stål og sveis, lakking, søm og tekstil samt profesjonell rotasjonsstøping som alle krever sitt håndverker-faglige utførelse, sier Remy Jørgensen.

Hva med privatmarkedet? Ja, vi har også produkter for privatmarkedet, etter at produktserien Touring, Proff, og Rescue var komplett, blir disse et kjærkomment supplement til Forsvarsmodellen ARMY, noe som også gir omsetningsmuligheter i perioder med mye venting på større ordrer, forteller Jørgensen.

Offisersbladet ønsker lykke til med videre produksjon og salg.

Av Einar Holst Clausen

Pulken under vinterforhold.

Herårpulken.

Pulken med hardshell-top.

Åtte F-16 fra Bodø Base overrasket Bodø Glimt-spillerene

Åtte F-16 fra Bodø Base stakk innom SAS-flyet med blant andre Bodø Glimt spillerne om bord. De var på vei hjem etter at seriegullet var sikret. Overraskelsen var stor da de kikket ut, og fikk se åtte av våre aldrende F-16, fire på hver side. Det ble bred dekning på TV av dette samme kveld. De som var observante, kunne til og med se at en av pilotene hadde tatt på seg Bodø Glimt skjerf. God forsvarsreklame, og god reklame for dyktige piloter og for et jagerfly som har gjort jobben i snart 30 år! «Flystuntet» ble sikkert foretatt som en del av vedlikeholdsflyging/øvelse.

Einar Holst Clausen

WE PROVIDE

Mission critical training ... Anytime - Anywhere

Through a comprehensive product family IFAD provides complete simulation-based training solutions to defense customers for their training and mission preparation.

IFACTS
FAC/FO TRAINER

INTS
NAVAL TACTICAL SIMULATOR

IRAD
RADAR SIMULATOR

IRAS
RADIO SIMULATION

ISIMGW
SIM GATEWAY

Building on 30 years of experience and partnership with our defense customers, we provide effective solutions that fulfil our customers' stringent demands regarding quality and cost. Our solutions are in service and applied within the areas of tactical training, Search&Rescue, Pilot/JTAC/AO training, and radio communications training. All our solutions ensure interoperability and enable distributed joint exercises with live as well as virtual units.

**Naval tactical training - Communications training - Close Air Support & Call for Fire training
Distributed exercises, Simulator-, C2- and Sensor interoperability, Link and gateway systems**

IFAD · Østre Stationsvej 43, 2 · DK-5000 Odense C · T: +45 63 11 02 11 · info@ifad.dk · www.ifad.dk

Norwegian SkyRobots™

NATO compliant ISR solutions

The GCS solution for all things unmanned
SkyView™
NATO-STANAG 4586

Payload Control
Easy Import & Map Layering
Multi-vehicle Control
Point & Fly - Convoy On-The-Move

www.robotaviation.com

10 gode grunner til å bli medlem

1. Har lavest kontingent av organisasjonene. Tjenestegjørende betaler 0,95% av pensjonsgivende inntekt.
Betydning for deg: Kontingenten kan trekkes av på skatten hvert år og du får mer til overs.
2. Blant markedets beste forsikringer. BFO-Pakken er unik med 8 elementer tilpasset en militær arbeidshverdag
Betydning for deg: Fullforsikret til lavest mulig pris.
3. Gratis elev, lærling- og kadettforsikring.
Betydning for deg: Du blir godt ivaretatt under utdanning.
4. BFO Forsikringskontor består av dyktige og uavhengige rådgivere som er spesialisert på BFO sine forsikringer.
Betydning for deg: Tilgang på de forsikringer som er tilpasset din livssituasjon.
5. Ungdomsorganisasjoner for unge medlemmer.
Betydning for deg: Mulighet til å påvirke.
6. Lokalforeninger i inn- og utland fordelt på 5 regioner.
Betydning for deg: Dine interesser blir ivaretatt uansett hvor du tjenestegjør.
7. Medlemsbladet Offisersbladet utgis i egen regi 6 ganger i året.
Betydning for deg: Du holdes orientert om viktige saker i forsvarssektoren av et anerkjent tidsskrift.
8. Vår hovedorganisasjon YS er partipolitisk uavhengig. Vi samarbeider med alle partier, når det tjener vår sak.
Betydning for deg: Ingen økonomisk støtte til politiske partier.
9. BFO-Skolen tilbyr spesiallagde kurs
Betydning for deg: Mulighet til faglig påfyll.
10. BFO-Stipend med inntil 12 500,- pr. år
Betydning for deg: Utdanning skal lønne seg.

Du forsvarer landet

– Vi forsvarer deg!

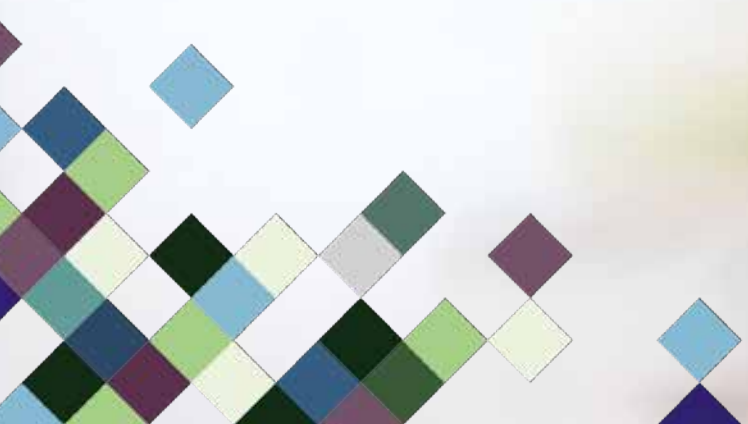

Foto: Torbjørn Kjosvold/Forsvaret

Alle forsikringene du og dine trenger får du nå hos BFO Forsikring!

BFO Forsikring har blitt overveldende godt mottatt. Allerede dette første året har vi besvart 4 000 telefoner og 5 200 e-poster. Vi har hjulpet mange medlemmer med forsikring, og vi har lyttet og lært. Flest ønsket barneforsikring, billigere gjeldsforsikring, og kritisk sykdomsforsikring for partnere. Derfor har vi innført mange nye, frivillige forsikringsordninger til spesielt lave priser:

- BFO Tillegg Dødsfall
- BFO Tillegg Uførhet
- BFO Kritisk sykdom
- BFO Uførerente
- BFO Barn

**Ta kontakt med BFO Forsikring i dag for en uforpliktende prat og et godt tilbud!
Kjøp forsikringene til BFO-pris nå, mens du er frisk!**

Medlemsfordeler

💧 Nordea Direct	Medlemsbank
💧 Milrab	BFO-priser
💧 Fjellsport	20%
💧 Therm-a-Rest	20%
💧 Arc'teryx	25%
💧 Osprey	25%
💧 SATS	22%
💧 Norsk Uniform	20%
💧 VISMA-avtalen	Over 30 rabattavtaler
💧 Advokatbistand	15 t gratis årlig
💧 Høyskolen Kristiania nettstudier	Rabatt for deg og din familie
💧 CTC Bilpartner	Leasing/Langtidsleie
Hotell	Ulike hotellkjeder

Se flere rabatter på
www.bfo.no/medlemsfordeler

Nordea Direct

Boliglån fra
1,39%

Flytt lånet og få mer til overs

Gjennom bankavtalen med Nordea Direct har flere tusen YS-medlemmer sikret seg en av landets laveste boliglånsrenter. Har du sjekket hvor mye du kan spare?

Dette får du som medlem:

- Boliglånsrente fra 1,39 % nom. rente
- Lån til første bolig, 1,35 % nom. rente
- Ingen etableringskostnad på boliglån

Send oss en uforpliktende søknad på nordeadirect.no, det kan lønne seg å flytte boliglånet til medlemsbanken.

Priseks.: Boliglån inntil 50 % av verdigrunnlag, eff. rente 1,45 %, 2 mill, o/25 år, totalt: 2 383 732,-. Pris pr. 01.06.20 for nye lån og kan bli endret.
Boligstart inntil 85 % av verdigrunnlag, eff. rente 1,41 %, 2 mill, o/25 år, totalt: 2 372 563,-. Pris pr. 01.06.20 for nye lån og kan bli endret. Gjelder YS-medlemmer.

Av John Berg, major (R)
Forsvarsanalytiker

ISRAEL ØVER I TYSKLAND

Israelsk F16 øver sammen med Tysk Eurofighter i Tyskland.

Tiden går, og for første gang har israelske kampfly landet i Tyskland og deltatt på øvelse. Seks israelske F-16C/D (israelsk navn Barak) var i sommer i landet for å øve sammen med Luftwaffes Eurofightere, fra Nörvenich flystasjon mellom Köln og Aachen, der tyskerne 31 Skvadron «Boelcke» (etter en jagerflyhelt fra første verdenskrig) holder til.

De israelske flyene ankom 17. august og deltok i første uke i Øvelse Blue Wings 2020. Deretter var de med på MAGDAYS (Multinational Air Group Days). Med i hele operasjonen var også tre israelske C-130J Hercules transportfly, et KC-130H Hercules tankfly og et G550 CAEW (Conformal Airborne Early Warning) fly. Med, uten at det fremgår om de landet på tysk jord, var også ytterligere en KC-130H og tre KC-707 tankfly.

Det ble også gjennomført en «Memory for the Future» flyging over konsentrasjonsleiren Dachau, som var i virksomhet helt fra kort etter Hitlers maktovertakelse 30. januar 1933 og til den ble erobret av amerikanerne sent i april 1945, og over Fürstenfeldbruck lufthavn ved München, sistnevnte til minne om de 11 israelske OL-deltagerne som ble myrdet her i et palestinsk «Svart September» terrorangrep under sommer-OL i 1972. Denne flighten besto av den israelske G550'en, to israelske F-16 og to tyske Eurofightere. I G550'en satt sjefene for det israelske og det tyske flyvåpenet.

Øvelsen var en milepæl, men spranget var kanskje ikke så stort som det rent umiddelbart kan se ut til. Tyske kampfly har deltatt på øvelser i Israel, og de to landene har deltatt sammen i flernasjonale øvelser i gresk luftrom. Tyskland har levert ubåter til Israel, og har for en betraktelig del stått for finansieringen.

US-UKRAINA ØVER

Og mens israelere og tyskere øver sammen, fortsetter jevnt og trutt de amerikansk-ukrainske samøvelsene, i sommer en ny «Sea Breeze» øvelse i Svartehavet. Med var i alt åtte nasjoner, og Norge sto på listen, rett nok i meget beskjeden rolle.

Øvelsen, som på grunn av pandemien var redusert og ikke omfattet landstyrker, hadde to hovedkvarterer, et ukrainsk i Odessa og et amerikansk ved Rota-basen i Spania. Foruten de tre nevnte landene deltok Tyrkia, Bulgaria, Georgia, Romania og Spania. Totalt deltok 20 fartøyer og 20 fly og helikoptre.

En tid etter, og midt under den fransk-tyrkiske krisen, seilte det franske etterretningsskipet FS Dupuy De Lome gjennom stredene og inn i Svartehavet, blant annet for å kikke nærmere på den største russiske øvelsen på en del år, Øvelse Kavkaz 2020. Her skal ialt 150.000 personell ha vært involvert, foruten fra Russland også fra Kina, Kazakstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Uzbekistan og Pakistan. Øvelsen gikk også i Det kaspiske hav. Samtidig gjennomførte USA og Georgia øvelse Noble Partner 2020, med deltakelse også fra Polen og Storbritannia, sistnevnte med blant annet det hydrografiske forskningsfartøyet HMS Enterprise. Som om ikke alt dette var nok, seilte US Navy's Aegis og anti-ballistisk missile kapable Arleigh Burke-klasse jager USS Roosevelt i Svartehavet, for å øve mer generelt med allierte og venner. Noen som fremdeles mener at det foregår mye og komplisert i våre farvann?

Og hvis man er bekymret fordi russerne snakker ørlite hardt til oss, i anledning øvelser, får man kanskje merke seg at generalløytnant Sergeij

Logo Exercise Sea Breeze.

Rudskoj satt og regnet på tingene og uttalte at NATO-lands fartøyer frem til og med september hadde seilt 33 prosent mer i Svartehavet enn i samme periode i 2019, NATO luftovervåking hadde økt med 40 prosent, og med hele 61 prosent nær Krimhalvøya. Dette syntes han visst ikke noe om. (Vladimir Trendafilovski, Air Forces Monthly nov 2020, Usman Ansari, Cem Devrim Yaylali, Warships International Fleet Review nov 2020)

RUSSERE PÅ KYSTEN?

Litt bekymret for kysten vår? Russerne satser som kjent betydelig på virksomhet påtagelig nær andre lands kyster. Og helst under vann, der man som kjent ikke kan se «den grense». Russiske JSC Burevestnik har nå utviklet en «undervanns scooter», Sprut, som kan trekke kampdykkere med en fart på opptil 4,5 knop og over en distanse på opptil 10 nautiske mil (18,5 km). Sprut kan ta med dykkere, eller kombinasjonen en dykker eller to og last, ned til 60 meter, men veier bare 35 kg. Sprut skal dessuten være såpass billig at den i påkommende tilfelle kan forlates som forbruksvare. (Dmitrij Fedjushko, Jane's International Defence Review nov 2020)

Den Russiske undervanns scooteren er såpass hemmelig at det ikke finnes offentlige bilder av den.

RELIABILITY EMBEDDED

For half a century Scanmatic has been a dependable supplier for the Norwegian Armed Forces, developing and supplying innovative and clever solutions, ensuring modern, reliable and robust defence capabilities.

Radar / Sonar / Surveillance / Positioning / Monitoring

scanmatic

Bedriftsveien 17, 4841, Arendal

Tel: +47 3705 9500 | company@scanmatic.no

www.scanmatic.no

MEASURE AND CONTROL EVERYTHING, EVERYWHERE!

Bell 525

NEXT GENERATION HELICOPTER FOR THE
NORWEGIAN ARMY & SPECIAL FORCES

Bell 412

NORWEGIAN AIR FORCE
UPGRADE TO THE NEXT GENERATION WORKHORSE

Light Upgrade Plan: 10 - 15 Years

Intermediate Upgrade Plan: 15 - 20 Years

Comprehensive Upgrade Plan: 20 - 50 Years

Robin Wendling
Regional Sales Manager
Western Europe & North Sea
+33 642 158 277
rwendling@bellflight.com

Ole Petter Bakken
CEO and President
+47 468 11 828
opb@nadg.no